

1. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter: Met de gezamenlijke commissie weet ik nooit precies wie ik kan verwachten, want in principe zijn alle leden en plaatsvervangers welkom, maar ik heb het idee, als ik goed kijk, dat alle fracties in ieder geval vertegenwoordigd zijn. Dus het is half acht en ik stel voor om de vergadering te openen. Maar ik wil eerst even checken, Hélène, is de Notubiz, zijn wij online?

Mevrouw Fobler: Ja, jullie zijn online.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dus in ieder geval welkom voor wat alweer de vierde commissievergadering deze week is. Jullie zijn langzamerhand natuurlijk ontzettend bedreven in het vergaderen via Zoom, maar laat ik het toch nog even voor de goede orde de huisregels blijven herhalen. Dus als u niet spreekt, graag uw microfoon gemute houden. Als u wil interrumperen of het woord wil hebben, geeft u dat aan door het digitale handje op te steken, wat u vindt als u de deelnemerslijst opent, daar linksonder. En als het echt niet werkt, dan kunt u ook zwaaien en dan zal ik ook u zo spoedig mogelijk het woord geven. Ik wil voor de goede orde ook even de presentie goed doorlopen. Ik doe dat, want ik heb eigenlijk iedereen in beeld, dus als u uzelf, als ik uw naam roep, even unmute en even wil bevestigen dat u aanwezig bent. De heer Maaswinkel.

De heer Maaswinkel: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Jansen.

De heer Jansen: Aanwezig voorzitter.

De voorzitter: De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Aanwezig voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Van Valkenburg.

De heer Van Valkenburg: Aanwezig voorzitter.

De voorzitter: De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Aanwezig.

De voorzitter: Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Belt.

De heer Belt: Aanwezig.

De voorzitter: Mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Heijboer.

De heer Heijboer: Aanwezig.

De voorzitter: Mevrouw Van Hijckama.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Ik ben er.

De voorzitter: De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Present.

De voorzitter: Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Present.

De voorzitter: De heer Hofman.

De heer Hofman: Present.

De voorzitter: De heer Egas.

De heer Egas: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar van Veen: Present.

De voorzitter: En ten slotte, de heer Van Winden.

De heer Van Winden: Aanwezig, meneer de voorzitter.

De voorzitter: Ja. En mochten andere leden zich toch nog bij de commissievergadering voegen, dan zou ik het op prijs stellen als Hélène mij even een seintje geeft. Dan wilde ik doorgaan naar het ... We hebben denk ik een

overzichtelijke agenda. Zijn er opmerkingen over de agenda? Dat zie ik niet, dus dan ... Ik zie wel iemand. Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Ja, dank u wel voorzitter voor het woord. Dat staat hierbij dat wij de compacte kaderbrief, de vooruitblik, willen bespreken. Dat is een misverstand. Ik had geschreven dat ik ervan uitging dat de kaderbrief besproken zou worden en als dat het geval was, dan hoefden wij niet meer die vooruitblik te bespreken. Dus wat ons betreft kan dat van de agenda af.

De voorzitter: Prima. Ik denk ... Dat verbaast me eigenlijk niet dat u dat zegt, maar het is heel mooi om dat ook bevestigd te krijgen. Ik ga ervan uit dat de leden het ermee eens zijn dat ze dan het ingekomen stuk 04.a van de agenda verwijderen. Bent u daarmee akkoord?

Mevrouw Jenniskens: Ja.

De voorzitter: Ja, prima. Dan is dat bij deze gedaan. Heeft de heer Hofman zag ik ook een handje, maar dat is inmiddels weg. Mijnheer Hofman ...

De heer Hofman: Nee, dat is ... Ik wilde een duimpje omhoog zetten vanwege het voorstel, dus het ging even anders.

De voorzitter: Prima. Nou, dan is de agenda bij deze nog overzichtelijker geworden ...

De heer Hofman: Ja, voorzitter? Sorry.

De voorzitter: Want dan hebben we ...

De heer Hofman: Voorzitter, nog een interruptie.

De voorzitter: Ja, pardon.

De heer Hofman: Ter interruptie. Het handje was wel degelijk van toepassing. Ik wilde gebruik maken van een mededeling.

De voorzitter: U wilde een mededeling doen. Is dat een mededeling of is dat iets voor de rondvraag?

De heer Hofman: Rondvraag is ook goed.

De voorzitter: Oké, dan noteer ik dat even voor de rondvraag, want we hebben eigenlijk geen mededelingen op de agenda dit keer. Als er verder geen opmerkingen zijn, dan is agenda heel erg overzichtelijk geworden, want dan hebben we twee bespreekstukken.

2. Toezeggingenlijst gezamenlijke commissie P&C van 9 juni 2020 (bijlage: audiotranscript)

De voorzitter: Maar voordat we daaraan toekomen, wil ik dan eerst naar agendapunt twee, de toezeggingenlijst van de vergadering van 9 juni jongstleden. Zijn er opmerkingen over de toezeggingenlijst? Of een vraag? Die zie ik niet. Ik kan in ieder geval zeggen dat de eerste toezegging, die wordt inderdaad ingevuld. Komende week, dan zullen we een informatieve VV hebben, waar onder meer cyber security op de agenda zal staan. Zijn er nog opmerkingen over het audiotranscript? Ook niet? De presentielijst is eigenlijk niet apart toegevoegd, maar die valt

op te maken uit het audiotranscript, dus bij deze hebben we dan ook de presentielijst vastgesteld. En dan ga ik inderdaad dan nu door naar de besprekstukken.

3. B.1a Bestuursrapportage 2020

De voorzitter: In de eerste plaats de bestuursrapportage 2020. Ik wil de heer Ouwendijk de gelegenheid geven om misschien nog een paar korte, inleidende opmerkingen te maken. Mijnheer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel meneer de voorzitter. Aan de orde is de bestuursrapportage, oftewel de beleidsrealisatie per 31 juli. Ik zeg alleen maar snel, per 1 augustus, dat is pas zes weken geleden, dus dat zijn hele actuele gegevens waar we vanavond over spreken. Deze periode waar we nu over hebben die wordt vooral getekend door de coronapandemie en we zullen zien dat ondanks alles toch de doelen gehaald zijn. Dat we weliswaar, want dat is natuurlijk ook aan de hand, in financiële zin wat achteropgeraakt zijn. Dat zal natuurlijk ook niemand verbaasd hebben. We hebben zo'n 4 miljoen euro minder aan belastingen denken we te gaan ontvangen in dit jaar als dat we in het begin van het jaar voorzien hadden, maar of we er dan zijn dat weten we natuurlijk nog niet. De toekomst is zeker ongewis, dan druk ik het nog voorzichtig uit. Maar we blijven wel op koers, als je door deze burap heen werkt. De netto schuldquote blijft staan, de tarieven en onze ambities. Overal halen we nog steeds doelstellingen die we in het bestuursakkoord met elkaar overeen zijn gekomen. Dus dat is wel, vind ik, het positieve aan deze burap. Er is fors gewerkt door de organisatie. Ik spreek daar nu alvast aan de voorkant van deze bespreking mijn dank voor uit. Voordat we zo duidelijk verder gaan en ik het woord teruggeef aan de voorzitter, heb ik één opmerking te maken. Dat besispunt zeven in het voorstel, daar wordt verwezen naar tabel nummer vijf en dat moet natuurlijk zijn tabel vier. Het tabelnummer in dit stuk gaat ook niet verder dan vier. Tot zover mijn inleidende opmerkingen voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Ouwendijk. Dan wil ik ... Er zijn natuurlijk al over de burap diverse technische vragen gesteld en beantwoord. Als er nog van een van de leden de behoefte is aan een additionele technische vraag, dan wil ik daar nu de gelegenheid toe stellen, zodat we de beeldvormende fase rond de burap dan ook daarmee kunnen afronden. Is er nog een lid dat een technische vraag heeft? Dat zie ik niet, dus dan is het heel simpel. Dan komen we daarmee bij de oordeelsvormende fase en dan wil ik u graag de gelegenheid geven om in eerste termijn uw standpunten over de burap met elkaar te delen en daar bestuurlijke vragen over te stellen. Ik wil beginnen met de VVD de gelegenheid te geven om zijn standpunt kenbaar te maken. Misschien vooraf ik dat doe, zie ik inmiddels twee handjes, dus dan ga ik eerst even naar mevrouw Van Hijckama. Mevrouw Van Hijckama Vlieg, u heeft het woord

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Betekent dat, dat u met mij begint met de ronde?

De voorzitter: Nee, dat betekent het niet.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Want ik wil gewoon met de ronde beginnen, dus sla mij maar even over dan.

De voorzitter: U wilt met de ronde beginnen. En mijnheer Van Kretschmar, wilt u ook met de ronde beginnen of ...

De heer Van Kretschmar van Veen: Ja, dat is precies dezelfde opmerking. Ja, dus wij houden ons even in.

De voorzitter: U houdt u even in. Nou, ik zal er rekening mee houden, maar dan geef ik nu toch eerst het woord aan hetzij de heer Van Valkenburg hetzij de heer Oostvogels. Wie mag ik het woord geven?

De heer Van Valkenburg: Dank u wel voorzitter. Ik, Van Valkenburg. Voor ons ligt de burap in een bijzonder jaar. Begroting is van voor corona en we zitten nu nog steeds in de corona omstandigheden en zoals het er nu naar uitziet, zal dat ook nog wel even duren. Alles bij elkaar valt de impact van corona nog mee op de begroting van 2020. 4,4 miljoen op een begroting van 20 miljoen is te overzien. Bij veel andere overheden zien we veel grotere gaten in de begroting. Uit de technische vragen hebben wij begrepen dat Delfland nog geen compensatie uit het steunpakket van de overheid heeft gekregen. Graag horen van het college of dat in de toekomst er wel in zit. Verder willen we als VVD-fractie het college complimenteren met hoe de realisatie van de programmadoelen voor onze begroting verloopt in deze omstandigheden. Dat vinden we heel goed. Een aantal specifieke punten die ik eruit wil halen. Eentje is, we zijn positief hoeveel er gebruik wordt gemaakt van de stimuleringsregeling klimaatadaptatie en we zijn ook heel erg blij hoe we zien dat Hoogheemraad mooi hier uitvoering geeft aan de motie klare taal, met de Delfland klimaatquiz en de woordenlijst. We zien ook in de stukken duidelijke verbetering, ook in de burap. Er zijn grote stappen gezet, maar we zijn er nog niet. Dus we blijven erop gericht als organisatie om de stukken toegankelijk te maken voor iedereen. Verontrustend vinden wij dat het percentage van vergunningen die binnen de wettelijke termijn worden verstrekt, is gedaald. Juist in deze tijd is het belangrijk om onze dienstverleningen op orde te hebben. Veel ondernemers hebben het al moeilijk genoeg. Uit de beantwoording van de technische vragen begrijpen we dat er maatregelen voor de korte en lange termijn zijn genomen. Nou, we hopen dat dat de resultaten levert die we willen zien. In de risicoparagraaf zijn een aantal nieuwe risico's naar voren komen. Zoals collega Oostvogels dinsdag al heeft aangekaart, zijn we ook benieuwd naar de beheersmaatregelen ter voorkoming van de gevolgen van de langdurige stroomstoring van augustus. Dat is natuurlijk wel na de bureaurapportage. De burap geeft ook een actualisatie van de investeringen. Waar de VVD graag meer inzicht en zou krijgen, is de effectiviteit van investeringen. Vooral bij de investeringen op het gebied van waterkwaliteit is dat soms best onduidelijk. Afsluitend wil ik alle medewerkers nogmaals bedanken voor hun goede werk in deze lastige omstandigheden. Door jullie harde werken staat Delfland er zo goed voor. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Valkenburg. Na ga ik nu door naar mevrouw Van Hijckama Vlieg. U heeft het woord.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Dank u wel voorzitter. Het is een ontzettend interessante verslaglegging. Vooral natuurlijk vanwege de bijzondere situatie nu. Een aantal observaties in de burap, die zijn te noemen. Het ziekteverzuim is niet toegenomen. Het meeste werk gaat gewoon door, dus we zijn veerkrachtig genoeg om de pandemie het hoofd te bieden vooralsnog. Interessant is het ook om te weten dat waar vertraging optreedt, dat het werk is waarvoor je dus echt ook de deur uit moet of samenwerking met anderen nodig hebt. Dan weet je dus dat de koppeling met de buitenwereld cruciaal is en dat die extra aandacht behoeft. Verder lijkt het ons heel verstandig om te kiezen, voor het eerst, afmaken waar je mee bezig bent en als er iets moet worden uitgesteld, daar de geheel nieuwe dingen voor te nemen. En prioriteiten stellen, dat is dus heel erg belangrijk voor onze eigen span of control, maar ook in verband met de bestuurlijke consistentie naar de buitenwereld. We constateren een paar zorgpunten: de voortgang van het inspectieproces en het toezicht, de VVD noemde het al. De schaarste aan gekwalificeerd personeel, de gevolgen van de pandemie voor de economie en dus voor de inkomstenkant. Daarvan moet misschien nog wel het ergste komen, maar dat is wellicht het volgende agendapunt. En daar komt nog een aantal uitdagingen bij, dus de verouderde installaties bij de zuiveringen, de P vast problematiek en de directe gevolgen van die andere crisis, namelijk het klimaat. Dus de optelsom, tot dusver gaan we er goed doorheen, maar die optelsom is wel groot en ik ben ook wel benieuwd, dat is ook misschien beter, te bekijken in verband met de kaderbrief of we in de toekomst nog extra steun nodig zullen hebben. Er zijn echter ook een aantal pluspunten, ook altijd belangrijk om te noemen. Voor de uitwerking van de watervisie hebben we nu meer tijd. De toename van de aanvragen stimuleringsregeling klimaatadaptatie, dat is natuurlijk hartstikke mooi. En we hebben financieel een beetje de wind in de rug door de lage energieprijzen. Dat betekent dat deze burap een beetje doordrenkt is

van corona effecten, dat corona dus wat kost, maar dat het ook wat oplevert, dat leiden wij daaruit af en gelukkig kunnen we het effect opvangen, die 4,4 miljoen en het begrotingssaldo op nul houden met de onttrekking van de 4,4 uit de reserve niet vrij besteedbaar vermogen stemmen we dus ook in en verder ook met de voorgenomen besluiten, de voorgelegde besluiten. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Hylckama Vlieg. Dan geef ik nu het woord aan de heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar van Veen: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil beginnen om een compliment te maken voor dit stuk. We zien zowel qua financiën als ook in de doelrealisatie zien we eigenlijk dat we heel dicht bij de begroting blijven en ik loop natuurlijk al wat langer mee, maar dit is toch wel de eerste keer dat dat zo dicht bij elkaar blijft en ook dat de afwijkingen die er zijn, ook op een hele duidelijke manier zijn uitgelegd. Dus daar wil ik de hele organisatie een compliment voor maken, want dat maakt het voor ons als bestuurders ook veel makkelijker om hier een oordeel over te vormen. Dus dat even voorafgaande. Dan zijn er toch een paar zorgpunten. We zien dat, bijvoorbeeld, er zijn lagere kosten in het programma bestuur en organisatie, met name door het afnemen van vragen voor het innovatiefonds. Wellicht is daar nog een toelichting op te geven, maar innovatie is natuurlijk iets, dan moet je blijven doen, of het nou coronatijd is of niet en misschien wel des te meer, dus daar maken wij ons toch wel zorgen over waarom dat zo is en wat kun je eraan doen om dat toch te stimuleren. Wat ons ook opvalt is dat wat betreft de veiligheid en de KPI die daar is ingesteld, de Total Recordable Case Frequency Rate, om het maar zo te noemen, die is best wel hoog en dat eigenlijk in tijden dat het grootste deel van het personeel thuis werkt. Dus dat is eigenlijk best wel bijzonder, want betekent dat dat er dus ook alleen meldingen zijn van incidenten thuis of dat is niet zo goed met elkaar te rijmen. Als laatste opmerking heb ik iets over het risicomanagement. Er zijn een aantal nieuwe risico's genoemd, maar er worden ook een drietal risico's lager ingeschaald en dat zijn toch wel hele belangrijke punten, onder andere het voldoen aan de KRW-doelen. En daar ontbreekt eigenlijk een toelichting, dus misschien is daar nog iets van te zeggen. Wellicht zou u dit een technische vraag kunnen noemen, maar vergeeft u mij dat ik daar dan toch nog naar vraag, want ik denk dat het belangrijk is om dat met elkaar te delen waarom we vinden dat we hier minder risico lopen dan eerder is ingeschat. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Kretschmar. De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Dank u wel voorzitter. Ik sluit me allereerst aan bij de nobele woorden van de heer Van Kretschmar ten aanzien van het college en de inzet van de medewerkers. Met de heer Van Valkenburg ben ik ook benieuwd hoeveel we volgend jaar van het rijk tegemoet kunnen zien. Hoop doet leven, zeg ik altijd maar. Over de burap zelf heb ik eigenlijk weinig te zeggen, want het is natuurlijk een geweldig goed stuk waar alle ins en out's in beschreven staan. Ik wil nog wel even teruggrijpen op de begroting van vorig jaar, 22-11-19, waarin ik heb aangegeven dat ik ten aanzien van het bedrag wat voor de niet inbare kosten is gereserveerd, dat bedrag wordt jaarlijks met twee ton verhoogd, dat was toen de grootte voor dit jaar wordt 2,2 miljoen en ik heb daar mijn twijfels over geuit. Helaas voorzitter door externe omstandigheden, niet alleen in deze maar voornamelijk ook de corona, heb ik daar gelijk in gekregen. Helaas, moet ik zeggen. Maar ik moet wel ook toegeven dat de manier waarop dit is opgelost met de handhaving ook van het 0% tarief, dat dat alle lof verdient en daar sta ik ook geheel achter. Ten aanzien van de persoonlijke aanslag, want dat is natuurlijk altijd een goed referentiekader, constateer ik dat de OZB tot 2019 ten opzichte van 2018, dat hij bij mij is verhoogd met 16,46% en dat leidde in dit jaar, 2020, tot een hogere aanslag van 2,5%. Nu is dat netto 14,59 euro, dus op zich niet zoveel, maar als wij het hebben over de rekenrente en het bedrag van de pensioenen wat niet geïndexeerd wordt, dan begint toch zo langzamerhand elk tientje te tellen. Het is geen technische vraag, het is een constatering, want het antwoord van Ouwendijk, dat kan ik wel '...'. Het gaat hier om een gemiddelde en dat gemiddelde is natuurlijk 0%, maar je zal maar net in de wijk wonen of in het gedeelte van de stad zoals ik, dan valt wat elk jaar weer tegen. En als ik ook daar de laatste

prognoses voor van waardeestijging van de huizen, dat is in de Randstad 9% en in Den Haag 12% en dat zijn toch niet de percentages waar wij bij de vaststelling van de tarieven rekening mee houden. Dus ik wou dat toch nog even meegeven met het oog op de komende begroting voor 2021. En voor de rest, voorzitter, ga ik akkoord met de voorstellen één tot en met zeven zoals geformuleerd in het voorstel. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, mijnheer Fekkes, ik interpreteer uw vraag meer als een schot voor de boeg voor de komende bespreking rond de begroting, want strikt genomen heeft die niet zozeer te maken met de burap zelf.

De heer Fekkes: Het was inderdaad een schot voor de boeg.

De voorzitter: Ik ga door naar mevrouw Dijkshoorn of mijnheer Van den Berg van Ongebouwd. Wie mag ik het woord geven?

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, u mag mij het woord geven. Ja, dank u wel. Allereerst complimenten aan de organisatie, dat ze in deze tijd toch een goede burap hebben kunnen samenstellen. Ook dus complimenten daarvoor en ook wat in het verleden ook al is gezegd of door de anderen, de burap ziet er gewoon heel goed uit. Kleine afwijkingen, ja, de grootste afwijking komt door het coronavirus waar we nu mee te maken hebben. Dus dat is een groot zorgpunt, want dat komt terug vooral bij de belastingen die je dan minder ophaalt. En dat is dus echt wel een zorg, want als je daarnaar kijkt, dan zie je dus ook, moet ik hem even weer erbij zoeken, in ieder geval de kwijtschelding. Daar zit dus best wel een groot aantal toename in, dus wat dat betreft is dat een zorg. En dan zou het ook mooi zijn, vorige week, er werd natuurlijk al naar gerefereerd, ook in het nieuws, dat ook de waterschappen in aanmerking zouden kunnen komen voor een corona budget of hoe ze dat gaan doen. Dus ik denk dat het zeer verstandig is om toch bij het Rijk ook actief toch te promoten van ons werk moet door en wij hebben dat geld ook nodig, want onze burgers die kunnen het ook allemaal niet opbrengen, want de kwijtschelding loopt in ieder geval op van 57 huishoudens naar 66 duizend huishoudens, dus dat is nogal wat. Daarnaast wil ik bedanken voor de beantwoording van de technische vragen die we hadden gesteld. Toch vind ik het lastig om dat terug te zien met het bulletkrediet. Daar blijven we toch scherp op, graag op corrigeren als je ziet. Als voorbeeld heb ik de technische vragen ook de Kwakelweg daar ingezet. Blijkbaar stond het niet in het eerste bulletkrediet en dan is het toch misleidend dat het met foto's, dat de Kwakelweg daar op staat, maar blijkbaar hoort die nu bij het andere. Dus ik vind dat we dat goed moeten kijken als we nu een verzamelkrediet gecombineerd buitengewoon onderhoud 2016-2020. En nu het nieuwe, dat we goed moeten kijken naar projecten die overlopen van de een naar de ander, hoe gaan we dat rapporteren en hoe gaan we dat melden? Dat blijft lastig. De investeringen lopen heel ietsjes achter door vertragingen. Ik weet niet of dat ook vertragingen zijn die bij de aannemers lopen met corona, maar voor de rest halen we onze doelen, dus daar kunnen we alleen maar positief over zijn. Ik denk dat ik heb meeste nu wel even gehad heb, dus dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik door naar de heer Maaswinkel of de heer Jansen, CDA. Wie mag ik het woord geven? De heer Maaswinkel.

De heer Maaswinkel: Ja voorzitter, ook van ons uit complimenten voor het stuk. Ziet er uitstekend uit. Ik ga niet alles herhalen wat mijn voorgangers ook al gezegd hebben, want een hoop zaken die zien wij ook zo. Want ik hoorde ook al van de VVD en de heer Kretschmar, wij zitten op dezelfde toer. Het is natuurlijk een harde boodschap dat die 4 miljoen euro, dat dat laag uitvalt. Maar goed, dat is niet anders. Ook wij hebben de vraag en u van laten we kijken of we dat geld kunnen krijgen van het Rijk, wat de andere raadschap waarschijnlijk ook zal zeggen. En dan is natuurlijk ook de vraag: hoe hoog is dat bedrag en kunnen we dat gebruiken om die 4 miljoen te besteden of moet er iets anders mee gebeuren? En ook wij kunnen ons vinden in de door u voorgestelde gevolgen

van '...' van de kredieten. Tot slot van ons uit ook complimenten voor de medewerkers van Delfland. Het is geweldig zoals alles nu draait en de inzet van de mensen in deze, ook voor hun, zeer moeilijke tijd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Maaswinkel. Voor de goede orde wil ik ook de heer Van Kasteren welkom heten die zich al een tijdje geleden bij ons gevoegd heeft. Misschien ook een mooi moment om nu het woord te geven aan iemand van de AWP, dus de heer Heijboer of ... Mijnheer Van Kasteren, u heeft het woord.

De heer Van Kasteren: Ja, sorry voor de vertraging, maar ik kon de inloggegevens even niet snel genoeg vinden, dus vandaar mijn verlate binnenkomst. Ten eerste complimenten voor het duidelijk geschreven stuk wat ons is aangeboden. Ik wil me beperken tot een drietal punten. Allereerst wil ik graag iets meer toelichting over het bestaan van die ambtelijke stelpost in de begroting. Is dit een afzonderlijk besluit geweest? Op pagina vijf staat dat hier al een eerder besluit van de VV hierover is genomen. Klopt dat? Op pagina 20 staat dat deze stelpost gevormd is op basis van de in de verenigde vergadering geuite wens om aan het einde van het jaar geen begrotingsoverschot te hebben. Ik wil gewoon in algemene zin wat meer duidelijkheid daarover, waarom die stelpost er ook alweer in zat en ter algemene toelichting.

De voorzitter: Mijnheer Van Kasteren, strikt genomen, misschien was u er nog niet, maar dat is wel een technische vraag.

De heer Van Kasteren: Oh.

De voorzitter: En we hebben eigenlijk met elkaar afgesproken dat we nu echt alleen maar ingaan op de bestuurlijke vragen, dus het waarom van de stelpost et cetera, die had als technische vraag gesteld kunnen worden. En ik heb ook in het begin nog de gelegenheid gegeven voor een laatste technische vraag.

De heer Van Kasteren: Nou, in algemene zin wil ik daar een politieke vraag over stellen. Ik vroeg me af om deze stelpost niet meer in de begroting van 2020, sorry, in de begroting van 2021 op te nemen. Dat lijkt me een goede uitdaging voor de afdeling voor de Hoogheemraad financiën om dan zonder stelpost een sluitende begroting te kunnen realiseren. Tweede punt gaat over, er komt in totaal 4,1 miljoen minder binnen aan belastingopbrengsten. En dan staat op pagina 20, even kijken, als ik het goed lees pagina 20 dacht ik, dat 1,3 miljoen betrekking heeft in 2020 en dat hij volledig wordt toegerekend aan de watersysteemheffing, omdat er geen differentiatie naar de waterschapstaken plaatsvindt. Ik vraag me af of de RBG dat wel namens het Delfland kan doen, omdat we op die manier beter kunnen uitleggen wat voor effect het heeft voor de tarieven voor de inwoners. Het derde punt wat ik wil maken is, op pagina 30 staat nog een nieuw voorstel van 1,4 miljoen die aan de vv wordt voorgelegd voor waternatuur. Een algemene vraag is of hiermee alles is afgedekt? Komen er nog nieuwe voorstellen en is het daarmee... Kunnen jullie hiermee verder? Dat zijn de drie punten die ik naar voren toe wil brengen.

De voorzitter: Dank u wel meneer Van Kasteren. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Jenniskens, Water Natuurlijk.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel, voorzitter voor het woord. Ik heb weinig toe te voegen aan de collega's. In een woord zou ik kunnen samenvatten wat ik wil zeggen. Hulde. In deze bestuursrapportage laat Delfland zien dat zij ondanks corona toch grotendeels haar planning heeft kunnen uitvoeren. Weliswaar zijn er minder belastinginkomen en een paar strategische processen vertraagd, maar toch hulde voor iedereen die daar een bijdrage aan heeft geleverd. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Jenniskens, voor de korte maar krachtige boodschap. Dan kom ik nu bij de heer Hofman, CU-SGP.

De heer Hofman: Dank u wel, voorzitter. We sluiten ons ook aan bij de complimenten die door collega's ook zijn geuit. Wij vinden het als fractie een zeer overzichtelijk en een duidelijke opzet. Er is niet alleen sprake van klare taal, maar er wordt ook klare wijn geschonken wat ons betreft. En ook zeer grote waardering voor de veerkracht van zowel medewerkers als het bestuur. Want flexibiliteit in aanpak en omdenken, dat staat nu centraal en daar zijn we goed in geslaagd. De boodschap is volhouden nu, want de tijd zal nog lang duren voordat de zaak voorbij is. Wij constateren dat er sprake is van marginale verschuivingen. Toch hebben wij nog enkele opmerkingen. Allereerst wat betreft de inkomsten die minder zijn. Wij vinden het toch van belang dat er uitgegaan wordt van realistische scenario's. En we zouden in het vervolg toch een beetje een bandbreedte zien van een slechtweers scenario en een gunstig scenario. Momenteel is het wat ons betreft een vrij rooskleurig beeld, wat betreft geschetst wordt van oninbaarheid en, zeg maar, achteruitgang van de inkomsten. Dus ik denk dat we in de toekomst heel alert moeten zijn hoe zich dat ontwikkelt. Wij hopen dat het marginaal blijft. Zeker ten opzichte van wat gemeenten nu doormaken, wat betreft de financiële situatie. Maar wij vinden toch een bandbreedte wat betreft een slechter scenario van minder inkomsten hebben, te bezien in de toekomst en in de kaderbrief.

De voorzitter: Meneer Hofman. Als ik u even mag interromperen, dit is eigenlijk een opmerking die volgens mij beter past bij de discussies over de kadernota. Dus misschien stel ik voor dat we dat een beetje gescheiden houden, want anders gaan we het zo dadelijk nog dubbel doen. Dus als u zich nu beperkt tot de burap.

De heer Hofman: Oké, laat ik dat alvast aangeven, maar ik vind het ook passend in een burap dat je een soort bandbreedte dan ook becijfert. Wij constateren ook dat het groot onderhoud van enkele gemalen stagneert. Dat mag niet ten koste gaan van de waterhuishouding. Dus wij vragen op dit punt toch alertheid, wat betreft het op peil houden van de waterkwantiteitszorg. Ook de medewerkers vallen een aantal zaken op die vermeld worden in de notitie. Allereerst dat de Delftse Academie wat betreft bijeenkomsten terugloopt. Wij hechten er toch aan dat toch zoveel mogelijk online, zeg maar, de lessen door kunnen gaan en de leermomenten. Dat vinden we zeer waardevol. De ervaringen op dit gebied zijn ook groot. Ook moeten we de zorg voor de medewerkers wat nu goed op peil komt, niet uit het oog verliezen en vooral ook het veldwerk is van essentieel belang. Want we zullen een lange adem moeten hebben en dat we niet verslappen in dat opzicht. Dat we ook alert blijven dat we dus de zorgplicht, ook naar onze medewerkers toe, op peil houden. Wij zien in dit belang, in dit verband ook de mogelijkheid van een medewerkersvergoeding. Veel moeten thuiswerken, een lange periode en is ook overwogen of wordt ook overwogen. Wij zouden het zeer op prijs stellen dat er ook een compensatieregeling thuiswerken wordt overwogen. Daarnaast valt het ons op dat de medewerkersmotivatie van Delfland achterloopt op die van het gemiddelde van alle Nederlandse waterschappen. Alle zeilen bij, dat we ook op het niveau komen van zeker 7,4. Ik las dat het nu op 7,3 staat en gemiddeld 7,4. Dus ook in die zorg en ook de waardering dat de mensen zich beter en thuis gaan voelen ook bij deze organisatie. Vervolgens willen wij aandacht vragen ook stageplaatsen te realiseren voor het middelbaar beroepsonderwijs. Het vakgebied is van groot belang. Een werktuigbouwkundige, elektriciën en dergelijke. Ook voor de praktische kant van het op peil houden van onze machinerieën, gemalen enzovoort. Dus wij vragen ook het bestuur om meer inzet te plegen om te realiseren dat er ook bij Delfland stageplaatsen kunnen worden ingevuld. Wat nu ook in de landsregering grote aandacht krijgt en misschien dat daar ook een steunbudget vanuit het Rijk ingezet kan worden. Het valt ons op dat ten aanzien van de risicoparagraaf, ook de heer Van Kretschmar noemde dat, het doel of in ieder geval het risico van hoog naar of heel hoog naar hoog is omgezet. Ja, wij vinden dat toch te voorbarig, omdat wij niet de indruk hebben dat de zaken nu zodanig verbeterd zijn, dat dat niveau kan worden bijgesteld. Ja, hiermee kom ik aan het eind van onze bemerkingen ten aanzien van het voorliggende stuk. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel meneer Hofman. Dan kom ik, denk ik, tenslotte bij mevrouw Jonker, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Jonker: Ja, dank u wel, meneer de voorzitter. We moeten even zorgen dat we niet helemaal in herhaling vervallen. Ook wij hebben de complimenten voor de duidelijke rapportage. Het is echt een enorme vooruitgang. Ook vinden wij het enorm van belang dat, ondanks de coronacrisis, de vitale processen binnen de organisatie zijn gegarandeerd. Dat is ook een compliment aan de organisatie. Maar we moeten ook erop letten dat de taken van het waterschap zelf ook blijven gegarandeerd. En daarom hebben wij wel wat opmerkingen over dat allerlei strategische en ontwikkelingsprocessen vertraging hebben opgelopen. Dat is weliswaar begrijpelijk, maar daar hebben we ook wel enige zorg over. En op pagina 8 van de bijlage wordt aangegeven dat het investeringsvolume 3,1 miljoen lager is dan in de begroting van 2020 was voorzien. En die vertragingen vinden met name plaats in projecten met betrekking tot de waterkwaliteit, zoals bij de controle op de glastuinbouwpolders en het opstellen van de kwaliteitsdoelen en maatregelen met de provincie. Nou is waterkwaliteit natuurlijk van groot belang, zeker in deze tijd van droogte. En wij vragen ook van, wat verwacht Delfland om deze taak te compenseren? Hoe denken zij dat nog voor dit jaar op te kunnen pakken? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jonker. Ik proef bij vele leden veel waardering voor de burap en de resultaten, ook richting de organisatie. Dat wil ik ook graag echoën. Ik ben heel blij dat we in deze gezamenlijke commissie dus ook vergezeld zijn met alle hoogheemraden. En ik ga er vanuit dat mijn collega's ook geïnventariseerd hebben welke vragen echt betrekking hebben op hun portefeuille. Ik stel voor dat ik zelf even begin met een aantal vragen te beantwoorden die betrekking hebben op mijn portefeuille. Dan ga ik, even kijken, de heer Hofman, die doet een pleidooi dat we vooral blijven investeren in het ontwikkelen van medewerkers. Nou, dat kan ik zonder meer bevestigen. Dat doen wij. Er is wel een omschakeling natuurlijk dat we inderdaad meer inzetten ook op online-instrumenten, zoals bijvoorbeeld de Kennisdag Inspecties en Instandhouding Waterkeringen vandaag. Medewerkersvergoedingen als compensatie voor thuiswerken. Ik denk dat het belangrijk is om even in herinnering te roepen dat wij, net als andere waterschappen, onderdeel zijn geworden van de Vereniging voor werkgevers in de waterschappen (Vvww). Ik weet niet of ik de benaming helemaal correct heb, maar u begrijpt wat ik bedoel. Daar worden gezamenlijk afspraken gemaakt voor de arbeidsvoorwaarden, de secundaire arbeidsvoorwaarden. En daar wordt dus ook besproken, als onderdeel van de CAO voor 2021, voor welke vergoeding de medewerkers in aanmerking komen. Wat ik in ieder geval ook wil zeggen, dat is dat we daar niet alleen op wachten, maar dat we ook de medewerkers op een zo goed mogelijke manier proberen te faciliteren als zij hulpmiddelen nodig hebben om hun, zeg maar, kantoor thuis op een ARBO goede manier in te richten. Ten aanzien van de vraag over medewerkersmotivatie. Zonder meer is dat een heel belangrijk item voor ons. Misschien kunt u zich herinneren, toen we gesproken hebben over het jaarverslag, dat wij in ieder geval twee sterren in de categorie overheidsbedrijf gekregen hebben. Dus wij doen het wat dat betreft steeds beter. Dat betekent niet dat we achteroverleunen en we zullen in het kader van de nieuwe begroting weer kijken of wij ... Ja, hoe wij, zeg maar, verder kunnen werken aan de medewerkersmotivatie. Stageplaatsen proberen wij ook te faciliteren, maar dat is eigenlijk meer een onderwerp straks ook voor de kadernota. Dan is er door de heer Van Kretschmar een opmerking gemaakt. Volgens mij hij niet alleen, over het innovatiefonds. Inderdaad is het zo dat er dit jaar wat minder geld besteed is aan het innovatiefonds dan andere jaren. Gelukkig kan ik zeggen, we hebben net het jaarverslag 2019 gepubliceerd over, zeg maar, de resultaten van het innovatiefonds. En daar ben ik heel blij mee, dat die resultaten heel goed zijn. Ik denk dat we dit jaar, in het kader van de organisatieaanpassingen hebben we te maken ook gehad met ziekte, waardoor wellicht er wat minder uitvraag geweest is aan het innovatiefonds. Maar voor volgend jaar, we blijven daar gewoon helemaal op inzetten. En wat ik ook nog wil benadrukken, dat het gelukkig zo is dat innovatie zich niet alleen beperkt tot die dingen die echt alleen maar in het innovatiefonds zitten, maar dat ze ook integraal onderdeel zijn van de diverse portefeuilles. U moet het eigenlijk zo zien, dat het

innovatiefonds met name ook in het leven geroepen is om uiteindelijk een cultuur te creëren, waar mensen het idee hebben dat ze met goeie ideeën ergens terecht kunnen en dat het niet als het ware het idee is van ja, innovatie, daar gaat een kleine stafgroep alleen maar over. U maakt terecht een opmerking over veiligheid. De TRCF is hoger dan wat ik gehoopt had. Maar ik zie dat maar zo, ik denk dat bij Delfland juist de laatste twee jaar er veel meer aandacht voor veiligheid is dan wellicht in het verleden. Er is nu een zeer gedegen plan ontwikkeld om het veiligheidsdenken en de veiligheidscultuur om dat handen en voeten te geven. En dat betekent dat ik persoonlijk ook niet zo ongerust ben dat we nog steeds een relatief hoog TRCF-gehalte zien. Want we werken er namelijk ook aan dat we graag willen dat elk incident, ook al is het een relatief klein incident, dat dat gemeld wordt. Ja? Dus we hebben in ieder geval als aspiratie om de komende twee jaar hogerop de veiligheidsladder te komen. En ik verwacht dat, naarmate wij daarin slagen, dat we dan ook gaan zien dat die TRCF ook naar beneden komt. En tenslotte is het zo, uw vraag was ook van ja, hoe zit dat dan met veel mensen die thuiswerken? Nou er zijn incidenten op de zuiveringen, maar er zijn natuurlijk ook nog steeds mensen die in de buitendienst werken, om de vitale functies uit te oefenen. En daar, ongelukkigerwijs, treden af en toe ook incidenten op. Even kijken, ik denk dat ... Dan is door de heer Van Valkenburg ook gevraagd over het percentage vergunningen. Die vraag, dat was eigenlijk een technische vraag. Die is ook beantwoord, maar ik kan wel dan toch iets meer duiding geven. Op dit moment is het zo dat we met name daaraan proberen te werken door prioriteiten te stellen en gelukkig zijn vacatures ingevuld. Neemt niet weg dat in het kader van, zeg maar, de begroting waar we het straks over gaan hebben dat we nog eens een keer goed moeten kijken hoeveel mensen we hiervoor nodig hebben, want we zien wel dat in vergelijking met het verleden het aantal vergunningsaanvragen oploopt. Heeft er waarschijnlijk mee te maken dat we, zeg maar, voor in ieder geval voor de corona toch zien dat de Nederlandse economie behoorlijk aantrok. Daarnaast zien we ook dat in dit gebied natuurlijk ruimte schaars is en dat mensen bij wijze van spreken dus elk ... de ruimte zoeken, daarbij dichter komen bij waterstaatswerken en de complexiteit van de vergunningen toeneemt. En ten slotte proberen wij ook wel te werken in het kader van de omgevingswet, waarbij je eigenlijk niet zozeer kijkt van ach, het is zwart-wit, dit is de regel en daarom krijgt u wel of niet een vergunning. Maar dat we in dat hele proces juist met de vergunningsaanvragers goed proberen te kijken naar wat zijn de belangen die in het spel zijn en dat betekent dat het werk in het kader van de omgevingswet zeker niet minder arbeidsintensief geworden is. Ik denk dat ik daarmee de belangrijkste vraag voor mijn portefeuille beantwoord heb. En als dat niet het geval is, hoor ik dat straks nog wel. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Koop voor het beantwoorden van eventuele bestuurlijke vragen, die betrekking hebben op uw portefeuille.

Mevrouw Koop: Dank u wel, voorzitter. Dank u ook voor de complimenten die ook gemaakt zijn. We zullen ze zeker overdragen ook aan de organisatie, want die hebben in deze moeilijke tijd ook heel hard gewerkt en ook hun creativiteit toch ook nog ingezet om ook iets aardigs te bedenken om het gebruik van klare taal ook ten aanzien van klimaat en het stimuleren van de klimaatmaatregelen voort te kunnen brengen. Zo zien we dat met name bij die Stimuleringsregeling corona ook een positieve kant kan hebben. Ondanks natuurlijk het vele verdriet dat ook bij sommigen is neergedaald. Maar we hebben wel gemerkt dat er heel veel gebruik is gemaakt van die stimuleringsregeling. Ook omdat mensen nu zijn gaan zien hoe belangrijk het toch is om een groene tuin te hebben of in een groene omgeving te wonen, die ook klimaat adaptief is en die ook een sponswerking heeft waardoor we water langer met elkaar kunnen vasthouden. Ja, ik denk in deze fase dank uw wel, voorzitter. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Koop. Ga ik door naar de heer Belt.

De heer Belt: Dank u, voorzitter. Ook namens mij dank voor alle complimenten. Ook voor de organisatie. Ik heb een drietal vragen waar ik op in zal gaan. De heer Van Kretschmar en de heer Hofman noemden allebei het punt dat we de KRW-risico's van zeer hoog naar hoog inschatten. Ja, waarom schalen we hem toch een stukje af? Nou het is zo, wij hebben voor de zomer het SGBP3-pakket met zijn allen vastgesteld. En daarvan hebben we gezegd,

we stellen realistische, ambitieuze doelen vast. En met die vaststelling zien wij dat het risico dan iets lager is. En wat vooral belangrijk is, we zien ook uit de laatste metingen dat er zowel op chemisch als ecologisch gebied ook echt dat de inspanningen van de jaren ook verbetering oplevert. Toch blijven we hem dan wel als een hoog risico inschatten, omdat we ook beseffen, en dat is een landelijk beeld, dat we heel erg afhankelijk zijn van derden. Dus en dan moet ik niet alleen de glastuinbouw, maar ook de agrarische sector verder en de inzet van gemeenten. Dus dat is een toelichting op die risico. Dan de heer Heijboer, u heeft een vraag gesteld over het investeringskrediet van 1,4 miljoen voor natte ecologische zones. Dat is in feite het besluit wat dinsdag op de commissie Waterkwaliteit en Kwantiteit stond en wat als hamerstuk naar de vv wordt gestuurd door de commissie. En dat zijn, in feite is dat het resterende maatregelpakket voor SGBP2. En dat moet dan in feite de maatregelen dekken voor 2020 en 2021. Vanaf 2022 gaan we met het SGBP3-pakket aan de slag. En dat heeft u in juni voor inspraak vastgesteld. Dan tenslotte mevrouw Jonker. Ja, het traject Gebiedsgericht Meten, toch een van onze belangrijke items voor waterkwaliteitsverbetering, heeft door de coronacrisis even stilgelegen dit voorjaar. Of nou, niet helemaal stilgelegen, maar we konden minder intensief aan de slag gaan, laat ik het zo zeggen. Het is moeilijk in te schatten wat nou precies de effecten daarvan zijn. We zijn in ieder geval, in juni konden onze mensen weer starten met het traject. Het is gelijk weer intensief opgepakt en de laatste monitoringgegevens geven aan dat het niet slechter gaat dan vorig jaar, dus dat is hoopgevend. En nou ja, het heeft nog steeds mijn hoogste aandacht. Daar mag u van uitgaan. En dan verwijst ik onder andere ook naar het TV-West item van gisteren, waarin ik onder anderen mijn zorg blijf uiten voor die chemische waterkwaliteit.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Belt. Dan geef ik het woord aan de heer Egas.

De heer Egas: Ja, dank u wel, voorzitter. Ook mijn dank en zeker ook namens het hele team voor de complimenten die we gekregen hebben van u allen en ook ik zal dat graag verder leiden. En ja, het wordt aangegeven, er ligt nog een hele hoop uitdagingen voor ons, zoals we ook gisteren hebben besproken in de commissie Waterveiligheid en Waterketen en die handschoenen nemen we ook graag op. We zullen zeker gaan verder werken. Dus dat eventjes vanaf mijn kant in het kort.

De voorzitter: Dank u wel. En dan kom ik ten slotte bij de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, meneer de voorzitter. Dank ook voor de complimenten, die zullen we inderdaad verder brengen. Ik heb een aantal dezelfde vragen. Een aantal verschillende vragen. Ik ga gewoon aan de beantwoording beginnen en daar waar ze samenvallen, merken we dat vanzelf wel. Een aantal van u heeft gevraagd naar compensatie van de Rijksoverheid. Er zijn inmiddels twee steunpakketten zijn er door het Rijk uitgeschreven. Van de kant van de Unie horen we dat er '...' bij de steunpakketten zitten, die aangeven dat er wellicht iets te verwachten valt van een derde steunpakket. Ik stel voor dat we ons in die zin wel bescheiden opstellen. Wij zijn een overheid die zelfstandig belasting heft en dat betekent ook dat de effecten van corona natuurlijk redelijk beperkt blijven. In die zin, dat op het moment in het jaar waarin je verrast wordt, kun je daar je reserves voor aanspreken. Maar voor 2021 en verder hebben wij gewoon rekening te houden met die gevolgen en die ook zelfstandig moeten compenseren. Dus ik ga er persoonlijk van uit dat we in eerste instantie onze eigen broek ophouden en op het moment dat het Rijk daar toch inspringt en wij zullen ons natuurlijk wel ons als vragers opstellen samen met andere waterschappen, dat spreekt voor zich. Maar ik ga er niet vanuit voorshands dat daar een compensatie op binnen gaat komen. De heer Fekkes ja, het valt een beetje buiten het bestek van de burap, maar ik herken zijn opmerkingen natuurlijk heel goed. Ik heb ooit in een functie als wethouder bij een gemeente gefunctioneerd waar een van de zaken in het programma was dat de tarieven gelijk zouden blijven. En dat betekende dus dat ik ieder jaar aan mijn jasje getrokken werd, want de ene woning was wat sneller duurder geworden dan de ander en dat leverde natuurlijk onderling verschil op die gewoon optreedt als gevolg van een

wijziging van die onderliggende waarde. En dat doet zich hier natuurlijk ook voor. En ik zie, en met mij de organisatie, dan ook geen mogelijkheid om die gevolgen te dempen. De enige troost die ik kan bieden, is dat wat omhooggaat ook weer naar beneden komt, heb ik altijd geleerd. Dus dan is dat is effect weer kleiner. Ik wilde dat toch even noemen. Mevrouw Dijkshoorn van Ongebouwd, die zegt wij blijven scherp op '...' kredieten. Dat vind ik terecht. De opmerking die zij maakte over de rapportage, dat overlappende trajecten daar wat moeilijker in te volgen zijn, daarvan wil ik gelijk wel toezeggen dat we die in de toekomst in ieder geval wel op de juiste manier in die projectrapportage op gaan nemen. Meneer Van Kasteren, die had het over de ambtelijke stelpost in relatie tot de begroting van 2021. Ik stel voor dat we daar bij de behandeling van de begroting van 2021 maar eens op terugkomen. Zijn tweede vraag ging over differentiatie bij oninbaar. En dat wordt op dit moment niet bijgehouden. Ik kan niet overzien welke inspanningen de RBG zou moeten leveren om die oninbare posten wel op te kunnen splitsen. Misschien kan het wel, maar mijn ervaring met RBG is inmiddels dat zij zich altijd inspannen om maximaal informatie te leveren. Dus dat dat op dit moment niet voorhanden is en dat om dat wel te regelen, dat daar extra inspanning voor verricht moet worden. Ik zal het eens navragen en dat antwoord, dat krijgt meneer Van Kasteren, dat krijgt de verenigde vergadering op enig moment nog van mij. Dan denk ik, ja, de heer Hofman, die maakte nog een opmerking met betrekking tot de oninbaarheid. En ik wil toch in relatie tot deze burap daar wel wat over zeggen. Kijk, wij kijken met enige regelmaat naar ons bestand. Dan stoppen we, om het maar eens netjes te zeggen, de thermometer erin en de situatie op dat moment, die geven we weer. En u kunt zich voorstellen dat in het huidige tijdsgewricht, waar we te maken hebben met een aantal onzekerheden. Ja, voortschrijdend inzicht maakt dat we daar natuurlijk steeds anders over denken en dan moet ik zelf zeggen dat de eerste schattingen die we bij de RBG gemaakt hebben, dat we die eigenlijk nog steeds in onze handen hebben. En dat we die ook bevestigd zien worden voor de belastingbetalingen die binnenkomen. Dus we zitten daar best wel, we zitten daar goed qua schattingen. We zitten daar als RBG ook heel scherp op. Ik denk niet dat het te rooskleurig is. Maar ik wil in het kader van de begroting van 2021 daar natuurlijk nog eens graag over van gedachten wisselen. Ik denk, meneer de voorzitter, dat ik zo de openstaande vragen behandeld heb. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Ouwendijk. Ik realiseer me dat ik nog een vraag van mevrouw Jonker niet beantwoord heb. Dat is vertraging over strategische processen. Ik denk dat het een opmerking is die verband houdt met het feit dat we, zeg maar, met het thuiswerken het lastiger is om strategische processen die in de beginfase zitten, waar er sprake is van opstart co-creatie, om die vorm te geven. Een van die processen die daardoor enige vertraging heeft opgelopen, is de start van het waterbeheerprogramma nummer zes. Het goede nieuws is dat wij niet het enige waterschap zijn die daarmee te maken heeft en dat er nu van overheidswegen ook besloten is dat ze de deadline voor het WBP6 drie maanden is opgeschoven. Dus ik denk dat met die extra ruimte wij goed in staat zullen zijn om een kwalitatief goed proces te doorlopen. Dan komen wij nu aan het einde van de eerste termijn. Ik concludeer dat eigenlijk er nog best wel wat vragen waren die beantwoord zijn. Maar dat in grote lijnen alle aanwezigen de burap ondersteunen. Dus mijn vraag is, is er nog bij bepaalde fracties de behoefte aan een tweede termijn? Ik zie de heer Hofman. De heer Hofman, u heeft het woord.

De heer Hofman: Dank u wel, voorzitter. Twee opmerkingen. Allereerst de compensatieregeling Thuiswerken voor Medewerkers. Naar mijn oordeel kan Delfland daar ook autonoom naartoe overgaan, voor haar eigen situatie. En dat hoeft niet per se gekoppeld te worden aan een algemene cao voor alle waterschappen. Dus ik geef dat toch nogmaals in overweging om na te gaan of daar redenen voor zijn en of dat ook gepast is. De compensatieregeling van het Rijk voor wat betreft de coronanadelen, ja, wij maken deel uit van de eenheidsstaat, ook als waterschap. En ik vind wel dat er een evenredige verdeling van de gelden moet plaatsvinden. Ook als wij een functionele democratie zijn. En ook als wij een eigen belastingstelsel kennen, die wij zelf helemaal sluitend kunnen maken. Dus ik vind wel dat dat naar de inwoners toe een stukje solidariteit ook betracht mag worden. Ook door de regering en niet dat direct de waterschappen dan buiten schot blijven, voor wat betreft een compensatieregeling. Dus ik vind

wel, het gaat over de hele overheid en ook het waterstaatsdeel, dat dat daar dan ook in meegenomen wordt. Dat uw bestuur daar ook de aandacht voor vraagt of dat wel een eerlijke, evenredige vertaling is. Dat nog naar aanleiding. De rest, dank voor de beantwoording van de vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Voordat ik, zeg maar, in ga op de vragen van de heer Hofman. Is er nog behoefte bij een andere fractie om toch nog een vraag te stellen? Want als dat niet het geval is, dan wil ik voorstellen dat ik de vraag van de heer Hofman beantwoord en dat we daarmee dit agendapunt concluderen. Ik zie verder geen behoefte, dus dan zal ik terugkomen op de vraag van meneer Hofman. In principe zou Delfland autonoom inderdaad een maatregel kunnen nemen. Ik vind echter dat dat een hele slechte zaak zou zijn. Ik denk dat het belangrijk is dat wij met alle andere partners ervoor zorgen dat wij een sterke aantrekkelijke sector vormen. En nu wij samen optrekken in die vereniging voor werkgevers, dan denk ik dat het passend is om onze wensen daar in te brengen en dat daar te stroomlijnen. In plaats van dat ieder, zeg maar, zijn eigen maatregelen gaat nemen. Dus het antwoord is ja, het zou kunnen, maar ik zou het echt een slechte zaak vinden. Ik heb in het verleden ook weleens op andere terreinen gezien dat er soms neiging was van waterschappen om er toch van af te wijken. En ik denk dat dat geen goede zaak is. Uw tweede vraag is eigenlijk al door de heer Ouwendijk beantwoord, maar ...

De heer Ouwendijk: Ja, ik wil er toch nog wel even op ingaan, hoor.

De voorzitter: Meneer Ouwendijk, u heeft het woord.

De heer Ouwendijk: Ja, want ik maak uit de vraag van de heer Hofman op dat ik mijn antwoord wellicht niet scherp genoeg heb neergezet. Ja, wij maken ons als waterschap sterk om te zorgen dat er voor de coronakosten, voor de coronanadelen die wij als waterschap lijden, net zo goed als andere overheden daar nadeel van lijden. Dat wij daar door het Rijk voor gecompenseerd worden. Dat moet gewoon als een ... Wat mij betreft is dat een keihard punt. Wat ik daar bij wilde zeggen, is wel dat ik de verwachtingen een beetje wil temperen. We hebben aan de technische vragen gezien dat hier en daar ook gedacht wordt dat er volledige compensatie voor komt en dat we dan nog vrij besteedbare middelen zouden overhouden. Ik zou u willen adviseren, hou die verwachtingen goed getemperd en laten wij als waterschap intern ervoor zorgen dat we onze eigen broek op kunnen houden. En dat wil niet zeggen dat we ons niet sterk maken om mee te delen in een eventuele Rijksbijdrage, maar dat doen we samen met alle andere waterschappen, ook over de as van de Unie. Tot zover, meneer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel meneer Ouwendijk. Misschien mag ik eraan toevoegen dat dit punt ook ter sprake gekomen is in de ledenvergadering van de Unie, waar er inderdaad op gewezen wordt door veel leden, dat de impact van corona op de waterschappen echt van een hele andere orde is dan van onze collega-overheden. En ten tweede, dat de situatie zoals de heer Ouwendijk ook heeft aangegeven niet vergelijkbaar is, omdat wij inderdaad onze eigen belastingen heffen. Dus dat vraagt een zeer nauwe afweging.

De heer Hofman: Dank voorzitter. Zeer bedankt voor de beantwoording. Ik heb de vraag ook gesteld dat we alert zijn en blijven. En scherp. Nou, die scherpste, die proef ik ook. Maar ik vond het wel even van belang om dat even neer te zetten nu, hoe wij daarin staan als waterschappen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan concludeer ik dat er verder geen behoefte is aan een tweede termijn. En gelet op zeg maar de grote steun, alle complimenten, wil ik voorstellen dat de burap als hamerstuk naar de vv gaat. Kan ik aannemen dat iedereen het daar mee eens is? Als iemand het daar niet mee eens is, zou ik graag een handje willen zien. Ik zie alleen maar applaus, dus dan is het bij deze besloten dat het als hamerstuk doorgaat. Dan kom ik nu bij het tweede agendapunt.

3.B.1b Kaderbrief 2021

De voorzitter: En dat is de kaderbrief 2021. En ik wil opnieuw de heer Ouwendijk in de gelegenheid stellen om een paar inleidende opmerkingen te maken. De heer Ouwendijk, u heeft het woord.

De heer Ouwendijk: Ja, dank u wel, meneer de voorzitter. Bij een aantal eerdere gelegenheden heb ik hier al over gesproken dat het opstellen van de kadernota in juni voor de zomer in dit tijdsgewricht natuurlijk een beetje onzinnige zaak is. We weten niet precies wat er allemaal op ons afkomt. Ik ken ook de consequenties niet van, de precieze consequenties, van alle acties die in het kader van de coronapandemie zijn uitgezet en we willen eigenlijk op basis van de laatste gegevens die we kennen een zo concreet mogelijke begroting voor 2021 te maken. En dat betekent dat we gezegd hebben, we noemen het geen kadernota, maar we noemen het dan maar een kaderbrief. Want we komen natuurlijk wel met een richting en op welke wijze we de begroting voor 2021 denken in te richten. We hebben dat in juli schriftelijk aangekondigd. En nu ligt de kaderbrief ligt voor met het verzoek aan de verenigde vergadering straks en nu in deze commissie om daar kennis van te nemen. En ja, ik kan me zomaar voorstellen dat niet alleen de commissie, maar straks ook wellicht de verenigde vergadering aan het dagelijks bestuur nog een aantal opmerkingen mee wil geven. Om te betrekken bij het vaststellen van de begroting voor 2021. Tot zover even de inleiding, meneer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Ouwendijk. Dan geef ik nu graag de gelegenheid om, zeg maar, al opmerkingen mee te geven naar aanleiding van deze kaderbrief. Wie mag ik het woord geven? Ik zie de heer Van Kretschmar als eerste. Meneer Van Kretschmar, u heeft het woord.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, dank ook voor de kaderbrief. We hebben er alle begrip voor dat een kaderbrief in deze situatie natuurlijk, ja, gebaseerd moet zijn op datgene wat je weet, hè. Want wat je niet weet, ja, dat is lastig om daar een begroting op te baseren. Aan de andere kant bekruipt ons toch een beetje het gevoel of we toch niet misschien wel een tweede scenario hiernaast zouden moeten zetten, hè. Je kunt natuurlijk zeggen van ja, op basis van wat we nu weten, dat staat ook genoemd. Dat is die twee miljoen belastingderving. Nou, die rekenen we eigenlijk door naar de komende jaren. Daar staat wel bij, als de RBG tot een andere conclusie komt, dan kunnen we dat nog bijstellen. Op zich is die twee miljoen, dat is een hoop geld, maar dat is op basis van de totale begroting, is dat te overzien. Maar ja, wat zou er nou gebeuren als we dus langjarig met deze situatie te maken krijgen. Dan toch, hè, de grote klap nog moet komen, de inkomsten verder teruglopen, maar ook de niet-materiële zaken, zoals bijvoorbeeld de afhankelijkheid van het bereiken van onze doelen met onze partners, hè. Waarvan we nu al zeggen dat dat best wel onder druk komt te staan, omdat gemeenten wellicht veel sterker geraakt worden, waardoor misschien het belang van water daar wat minder hoog op de lijst staat. Ja, dan vragen wij ons toch af, moet je je daar niet, op de een of andere manier, met dan maar een wat negatiever scenario daar vast toch iets over zeggen, hè. Want alleen maar een begroting met die twee miljoen minder, dat vinden wij eigenlijk een beetje, nou ja eh, een beetje te eenvoudig. Wij zien toch graag een tweede scenario, wat dan uitgaat van minder inkomsten. Maar ook in immateriële zin een aantal dingen die we gewoon niet kunnen realiseren. Laten we daar vast proberen een plaatje van te maken. Want als je dat hebt, dan word je in ieder geval niet verrast. Hè, dus dat is wat we eigenlijk zouden willen meegeven en misschien is daar, kunt u daarop reageren, op dat idee.

De voorzitter: Dank u wel meneer Van Kretschmar. Dan ga ik door naar de heer Van Valkenburg.

De heer Van Valkenburg: Dank u wel, voorzitter. De kaderbrief geeft een goede uiteenzetting van wat we kunnen verwachten voor de begroting, maar het geeft vooral een goed beeld van alle onzekerheden waar we mee te maken hebben. En dat zijn er nogal wat. Ik sluit me op dat punt graag aan bij de vorige spreker, dat het denken in

scenario's misschien hier wel heel nuttig kan zijn om ons te laten nadenken, wat betekent dat in de toekomst met de verschillende ontwikkelingen die we zien? Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Van Valkenburg. Dan ga ik door naar de heer Hofman.

De heer Hofman: Dank u wel voorzitter. Ook ik schaar me in de rij van het scenario denken. Zeer essentieel om scenario's uit te werken en daarbij ook het kritieke pad te volgen, waar ook saillante zaken het meest ingrijpend kunnen zijn. En op basis daarvan kunnen we het aanvalsplan of verdedigingsplan beter gezegd, opbouwen. Dus ik onderstreep dat van harte. Daarnaast zijn de vragen wat betreft derving van inkomsten vanwege de corona al aan de orde gesteld door de portefeuillehouder. En ik vind dat heel deugdelijk en reëel geschetst. Ten slotte nog de stageplaatsen, wil ik toch nog de aandacht voor vragen. Omdat ook voor de komende periode serieus mee te nemen en daar financiering aan te wijden en ook positief met de onderwijsinstellingen dat gezamenlijk te doen. Door de regering is daar aandacht voor gevraagd ook. En het waterstaatsvak is een prachtig vak, waarbij ook de ambachten weer terug kunnen komen en dat geeft ook de kwetsbaarheid weer. Dat we dat ook daardoor inboeten, door jongeren daar weer geïnteresseerd voor laten zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Hofman. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Van Hijckema Vlieg.

Mevrouw Van Hijckema Vlieg: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn het wel eens met het gevolgde afwegingskader, wat in de Kaderbrief is opgenomen. Dus eerst de wettelijke taken, dan de bestuurlijke wensen en primaat voor het bestaande bestuursakkoord. Dat gaat ook weer over de consistentie in het handelen. Die is van belang. En ook de verwachtingen die onze partners hebben naar ons toe. Dat hoort er ook bij. En als we natuurlijk de investeringen naar voren kunnen halen, dan moeten we dat natuurlijk wel allemaal doen. Maar wat nu als we zo optimistisch als we nu nog zijn, misschien niet blijven? Dus de inbreng van de heer Van Kretschmar, die spreekt mij wel aan om eens te kijken of er verschillende trajecten mogelijk zijn met verschillende onzekerheden en zekerheden naar hetzelfde doel, namelijk gewoon toch gezond door deze crisis heen te komen. Dus ik zou willen bevestigen dat een scenarioaanpak ons wel zou aanstaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Hijckema Vlieg. Dan geef ik nu het woord aan de heer Jansen.

De heer Jansen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, de Kaderbrief geeft inderdaad een goed beeld van de verwachte ontwikkelingen en onzekerheden erin. Ik sluit me graag aan bij vorige sprekers. Ja, de gevolgen van corona en andere zaken zijn voor een groot gedeelte nog onzeker. Wij sluiten ons ook wel aan bij het scenario, om in scenario's te denken. Alleen is het wel zo dat, je moet over waterschap moet je gewoon een begroting maken en daarin kun je wel wat opties benoemen. Maar ik zou er toch ook wel aan hechten, ook om de druk op de ambtelijke organisaties niet al te groot te maken, om vooral in die scenario's te denken, om dat vooral op hoofdlijnen te doen en niet drie of vier verschillende begrotingen te hebben en dat we dan in de loop van het jaar kiezen welke begroting het meest realistisch is. Je kunt in het burap nog makkelijk bijsturen eventueel. We zien inderdaad ook wel dat corona behoorlijke impact heeft. Maar we willen ook benadrukken dat we ook wel naast veel negatieve cijfers ook een aantal positieve cijfers zijn. Ik noem bijvoorbeeld minder reiskosten, betere communicatie binnen Delfland met andere instanties. Bijvoorbeeld ook minder gebruik van gebouwen en graag ook daar aandacht voor in het opstellen van de begroting. En we kijken bijvoorbeeld ook naar de olieprijs en de arbeidsmarkt. We zien ook dat de arbeidsmarkt heel erg gaat veranderen en dat hoeft niet alleen negatief te zijn. Hetzelfde geldt overigens ook voor een aantal faillissementen, wat nu duidelijk minder blijkt te zijn, omdat er gewoon meer steun is naar bedrijven. Dan zou ik ook nog aandacht willen vragen voor investeringen, extra investeringen en investeringen naar voren halen. Dat is, denk ik, op dit moment biedt dat kansen ook. Enerzijds zien we nu ook dat gewoon in de markt wat lagere tarieven gehanteerd worden. Dus dat betekent dat je goedkoop

kunt inkopen. En we zien ook en dat heeft ook een positief effect voor het bedrijfsleven. Je geeft een extra impuls aan het bedrijfsleven. Met name aannemers die het op dit moment best wel zwaar hebben. We denken met name dan aan investeringen in waterkwaliteit, waterveiligheid, duurzaamheid en het energie- en klimaatneutraal maken van Delfland. We denken dat er extra kansen wel liggen. En ik ben het eens met de hoogheemraad dat je misschien niet direct moet uitgaan nu al van extra steun van het Rijk, maar dat je eerder gewoon uit moet gaan dat je je eigen broek kunt ophouden. Dat waren mijn punten.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Jansen. Dan ga ik door naar mevrouw Jenniskens. Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel, voorzitter. Ja, het motto van de kaderbrief is onzekerheid. En dat verbaast ons ook van de ene kant. En dat komt vooral door de knappe prestatie die Delfland tot nu toe heeft geleverd in deze onzekere tijden. En wij erkennen natuurlijk dat we in een onzekere tijd leven. De wereld is echt veranderd sinds wij in mei 2019 het bestuursakkoord afsloten. Maar we zien ook nieuwe ontwikkelingen en we weten echt wel wat. Bijvoorbeeld, daar hebben we het net al over gehad, minder inkomsten. Maar dat constateren we, maar we geven niet aan wat we daar mee doen. Betekent minder inkomsten minder uitgaven, dus keuzes maken of betekent minder inkomsten toch meer investeren, zoals het kabinet Rutte ook doet, om deze coronacrisis te lijf te gaan. Hè, in ons bestuursakkoord hebben we het over houdbare financiën. Wat betekent dat in deze tijd van de coronacrisis. En daarom spreekt mij dat scenario denken, die onze collega's genoemd hebben, spreekt ons ook zeer aan. Maar ook dat we uiteindelijk tot een begroting moeten komen. En eigenlijk was mijn verwachting dat die diverse scenario's in de kaderbrief zouden worden geschetst, zodat de keuzes gemaakt konden worden voordat de begroting wordt opgesteld. Maar goed, dat werkt anders. Waternatuurlijk op zich is wel bereid om meer te investeren, vooral ook omdat er toch een aantal ook los van de corona een aantal ontwikkelingen zijn die veel helderder zijn dan bekend was tijdens het bestuursakkoord. Zoals bijvoorbeeld de droogte is echt niet incidenteel. Dat lijkt structureel en hebben wij nou gereflecteerd of ons doel om zoetwater altijd beschikbaar te hebben of we de middelen daarvoor hebben om dat doel ook te blijven realiseren? Ik vind dat een heel belangrijke vraag. Verder, de dijkgraaf zei het al bij het vorige punt, het is in de coronatijd lastiger om met de gemeente te overleggen. We hebben een hele watervisie vastgesteld met het idee dat we invloed konden krijgen op de ruimtelijke plannen van de gemeente. Het lijkt nu dat dat toch moeilijker is dan wij toen verwachtten. Wat doen wij daaraan? Want het blijft superbelangrijk om de gemeente ervan te vergewissen dat een goede waterhuishouding in deze tijden van klimaatverandering echt zeer belangrijk is bij de ruimtelijke plannen. Verder kunnen we over de kaderrichtlijn Water, we hebben al gezegd het gaat van een heel hoog naar een hoog risico. Maar misschien moeten we toch ook nog, juist omdat corona ook laat zien hoe belangrijk schoon, veilig en gezond water is, moeten we ook juist misschien wel beslissen, zet een tandje bij. Hè, om toch die KRW-doelen wat dichterbij te brengen, maar ook de waterkwaliteit in onze eigen wateren te verbeteren. En dan hetzelfde geldt eigenlijk voor de zeespiegelstijging, hè? Er is net weer een rapport uit van Deltares, hè. En Marjolijn Haasnoot, die zegt maatregelen om de klimaatverandering te beperken en voorbereiding op de gevolgen van de zeespiegelstijging worden steeds urgenter, omdat het zwarte scenario uit blijkt te komen. Moeten wij dan niet binnen onze wettelijke kaders toch een substantiëler plan maken? Dat zijn eigenlijk allemaal gedachten die wij mee zouden willen geven bij het opstellen van de begroting. En ook wat dan de financiële consequenties zijn van het een en ander.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jenniskens. Dan ga ik door naar de heer Heijboer.

De heer Heijboer: Dank u wel, voorzitter. Ja, wij sluiten ons aan bij de vorige sprekers en ja, dat scenario denken spreekt ons wel aan. Wij hadden eigenlijk verwacht dat er in de kaderbrief een aantal keuzes voorgelegd zou worden, waarop we zouden kunnen bezuinigen. Omdat het ons niet een automatisme moet zijn dat als de inkomsten minder zijn, dat we dan automatische de tarieven ophogen. De heer Ouwendijk zei ook van ja, we

stellen ze toch zelf vast en dat is natuurlijk ook zo, maar je kan het niet maken dat als iedereen minder te besteden heeft, dat je dan zelf de buikriem niet aanhaalt. En dat is toch een kader dat wij wel mee willen geven voor het opstellen van de begroting. Als iedereen lijdt, dan moeten wij meelijden en dan moeten wij keuzes maken. Hoe erg wij dat ook vinden. En een tweede punt waar ik voor op wil roepen, is toch een stukje wendbaarheid. En wat bedoel ik daarmee? Daar bedoel ik mee, dat we bijvoorbeeld het programma Waterbewustzijn hebben gelezen. Dat houdt geld over, omdat we de mensen niet binnen kunnen halen om ze waterbewust te maken. En waar ik dan aan denk is van, als we ze niet binnen kunnen halen, dan kunnen wij misschien wel naar buiten gaan. We hebben heel veel werkloze acteurs, die voor vijftien euro per uur in de bollenvelden staan. Laten wij dan als Delfland eens creatief nadenken van, wij hebben een aantal doelstellingen, wij hebben programmalijnen afgesproken. Het is niet zo dat het potje per se leeg moet. Maar hoe kunnen wij inspelen op de coronapandemie, dat die ons niet alleen nadelen geeft, maar ook kansen biedt. Zodat wij iets wat in principe nadelig is, ons laten uitwijken tot verbetering. Hè, de heer Jansen zei al van ja, misschien liggen de prijzen wel lager? Maar ik denk dat er misschien wel meer kansen liggen en ik mis in deze kaderbrief de kansen die de coronapandemie ons zou kunnen bieden op welk vlak dan ook.

De heer Jansen: '...' meneer Jansen.

De voorzitter: De heer Jansen, u wilt een interruptie plegen?

De heer Jansen: Ja, dank voor het aanhalen van een van mijn suggesties. Ik heb eigenlijk nog een vraag over de tarieven, waar u mee begon. U zei nou, het is niet de bedoeling dat de tarieven verhoogd zullen worden. Maar ik meen dat we in het bestuursakkoord daar heel duidelijke afspraken over hebben gemaakt. Dus ik vraag me af inderdaad of u dan inderdaad die tarieven juist zou willen verhogen? Dat daar reden toe is? Dat we het akkoord dat we met zijn allen hebben afgesloten dat we dat gewoon navolgen.

De heer Heijboer: Nee, wij willen ze niet extra verhogen. We hebben gehoord dat er vier miljoen minder inkomsten zijn, onder andere doordat bedrijven failliet gaan en misschien mensen om kwijtschelding vragen, particulieren. Dat hebben we minder dan gedacht. Maar dat we dan om dat te compenseren, de tarieven niet extra verhogen boven wat we afgesproken hebben.

De heer Jansen: Ja, dus gewoon het tussenakkoord te volgen.

De heer Heijboer: Ja. Dat was het. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel meneer Heijboer. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. Ik worstel met de inhoud van de kaderbrief 2021. Vooral het gemak waarmee alle gevolgen van de coronacrisis tot een voldongen feit wordt gemaakt. En dan doel ik vooral op de effecten van corona, genoemd in de brief als uitgangspunt nummer 3. Tegelijkertijd draait de wereld gewoon door. Nee, de wereld draait niet gewoon door. Een anderhalvemetersamenleving en het thuiswerken zal voorlopig blijven bestaan. En zal langdurige effecten hebben voor jaren. Dit zogenaamde nieuwe normaal heeft nu al een groot nadelig effect op onze watersystemen, watervervuiling en waterverbruik. Dat is deze zomer al gebleken. De natuur en de wateren, waaronder bijvoorbeeld de kades hebben enorm geleden onder de vakantievierende mens. Het antwoord op de brede effecten van de coronacrisis zijn in de kaderbrief nogal in het luchtledige blijven hangen. Hoe denkt Delfland bijvoorbeeld invulling daaraan te gaan geven? Kortom, ik ben net als alle vorige sprekers met mij van mening. Ik ben eigenlijk op zoek naar een vernieuwend toekomstperspectief, waarbij rekening wordt gehouden met de langdurige gevolgen van de coronacrisis en dan ook met name op onze wateren

en natuur. En ik vind dat de kaderbrief eigenlijk in dat opzicht nogal erg mager daar antwoord of schetsen voor heeft gegeven. Dit is een opmerking die anderen natuurlijk ook hebben gemaakt, dus ik ben erg voor het uitwerken of het maken van meerdere scenario's en ik begrijp ook wel dat daar natuurlijk dan ook wellicht andere, ja misschien een aantal verschillende begrotingen bij horen. Waarover we dan de volgende keer over kunnen spreken. Maar het is wel belangrijk dat daar wat meer zicht op de toekomst komt en het beeld daarvan, hoe Delfland dat voor zich ziet. Nu dit toch wel langer zal blijven dan dat we hadden gedacht. Dank u wel. Dit was mijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jonker. Dan geef ik nu het woord aan de heer Fekkes.

De heer Fekkes: Dank u, voorzitter. Ja, ik vond het nu juist zo aardig dat het een korte kaderbrief was. Maar alle vorige sprekers ja, die gaan er van alles aan hangen. En ik moet u eerlijk zeggen, ik overzie dat zo langzamerhand niet meer. Temeer daar mijn ervaring is, je kunt het nog zo goed bedenken in allerlei scenario's, maar de praktijk is toch altijd weerbarstiger dan je zelf denkt. En ik denk dan ook altijd aan de woorden van Henk Elsink, een beetje cabaretier die riep van, als je alles van tevoren weet, kun je met een kwartje de wereld rond. En zo is dat natuurlijk. Ik vind het gewoon een goede kaderbrief en ik vind, daar wil ik echt de nadruk op leggen, probeer het simpel te houden en er is altijd een mogelijkheid om later tot een begrotingswijziging te komen of dingen tussentijds aan te pakken. Maar probeer voorlopig zoveel mogelijk op een spoor te blijven en niet allerlei wissels erbij. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Fekkes. En dan kom ik ten slotte bij mevrouw Dijkshoorn, Ongebouwd.

Mevrouw Dijkshoorn: Ja, dank u wel. Ja, wat opvalt in de kaderbrief, het meeste is al gezegd, hè. Het woord onzekerheid. We kunnen gewoon nog niet in de toekomst kijken. Corona, dat brengt ons toch wel in een lastige situatie en hoe we dat voor volgend jaar in de begroting moeten doen. Waar wij tegenaan liepen, dat was onder andere de strategische investeringsagenda. En dat kwam eigenlijk min of meer op wat de heer Ouwendijk zelf in een artikel in het AD al had geroepen. We hebben extra geld nodig, want we moeten veel investeren. En dat staat eigenlijk een beetje haaks op wat wij graag willen als Ongebouwd. En dat vind je dan ook niet verder, alleen strategische investeringsagenda vind je terug, maar niet de onderbouwing van wat is daar nou voor nodig? Dus wij zouden ook graag een begroting eigenlijk willen zien. Dat is niet in scenario's, maar we hebben doelen gesteld. Wat hebben we en wat kunnen we volgend jaar wegzetten aan investeringen en welk geldbedrag hoort daarbij? En van daaruit redeneren, dat hebben we nodig. En wat voor belastingtarieven horen daarbij? Want er is misschien best wel ruimte. We schatten dat soms best wel ruim in, onze investeringen schatten we ruim in. Of op een investering van een gemaal is veel meer mogelijk. Dus wij vroegen ons af, kunnen we niet andersom gaan denken? Niet vanuit zoveel belasting halen we op, maar wat hebben we nu voor volgend jaar nou daadwerkelijk nodig? Scenario's, het lijkt me niet handig als wij bij de begroting drie begrotingen hebben en we gaan kiezen welke het moet worden. Maar ik zie wel scenario's voor me van hoe het eruitziet met onze aflossingsverplichting, wat we hebben afgesproken in lijn met ons bestuursakkoord wat dan de gevolgen zijn van lagere belasting wat we binnenhalen. Dat we dan kunnen zien van ja, we hebben afgesproken we zouden gaan aflossen in 2023 en daar hadden we onze schuldquote voor. In die lijn zou ik dan eventueel wel een lijntje kunnen zien of een scenario, maar graag één begroting. De tarieven sowieso blijven gelijk ook in ons bestuursakkoord. De ABP had daar een iets lastigere, die zegt, niet omhoog. Maar dat hebben we ook niet afgesproken, want we zeiden, de tarieven blijven gelijk. Dus dat is gewoon een vaststaand gegeven. Dan wil ik zeggen, een aantal keren wordt droogte genoemd, maar ik wil toch zeggen dat wij hier bij Delfland ons mogen prijzen dat wij de droogte hier, heel goed is gegaan, laat ik het zo zeggen. Dat de gevolgen daarvan veel minder groot zijn geweest dan in de rest van het land. Zoals in Limburg en Brabant waar ze nu nog de gevolgen hebben van de droogte. Terwijl wij hier eigenlijk nou, het gewoon prima gaat

en Delfland dat ook prima heeft opgepakt van het voorjaar. Dat had bij de burens ook gekund. De complimenten nog voor de droogteaanpak hoe we dat hebben gedaan. Dus van ons, we moeten scherp letten wel op onze eigen uitgaven. Dus wat dat betreft als een kanttekening bij het opstellen van de begroting. Waar kan, kunnen we dan misschien eventueel bezuinigen of de buikriem aanhalen, zoals dat wordt gezegd. Maar eerst eens kijken van, wat zijn onze doelen? Wat hebben wij ervoor nodig om dat voor volgend jaar te redden? En waar lopen we dan tegenaan om het niet te redden? Dus daar wil ik het graag bij laten.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Dijkshoorn. Ik zie nog een handje van mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dank u wel. Ik wilde graag reageren op mevrouw Dijkshoorn. Volgens mij hebben wij, staat in die kaderbrief dat er in eerste instantie voorrang wordt verleend aan de wettelijke taken van Delfland en dat de bestuurlijke afspraken niet het primaire uitgangspunt zijn. Maar ik zeg misschien niet helemaal correct. Maar ik meen dat ik het daarin had gelezen. Dus ik vind wel, ik wil eraan hechten dat die wettelijke taken van ons, dus wel de zorg voor de kades en schades en de waterkwaliteit enzovoort, dat ik dat toch wel belangrijker vind dan helemaal strak vast te houden aan het bestuursakkoord.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie dat vele leden praten over hoe gaan we om met onzekerheid? En daar verschillende suggesties voor doen. Ik zou de heer Ouwendijk de gelegenheid willen geven om met een eerste reactie te komen op die suggesties, om met onzekerheid om te gaan.

De heer Ouwendijk: Dank u wel meneer de voorzitter. Onzekerheid in ieder geval voor mij, heeft betrekking op de toekomst en dat is in dit geval natuurlijk niet anders. We zijn overvallen door de coronapandemie en dat heeft consequenties voor 2020, want ja, met die pandemie konden we aan de voorkant geen rekening houden. '21 is echter een ander jaar. Ook daar zitten wel onzekerheden in, maar de coronapandemie en de gevolgen daarvan, die zijn eigenlijk geen onzekerheid. Die gaan we daarin gewoon meenemen. Wat zijn de ankers bij de begroting? Als eerste het bestuursakkoord. We hebben in het bestuursakkoord afspraken gemaakt over de tarieven. De inwoners van Delfland die blijven hetzelfde betalen in de vierjaars-periode dat wij de afspraken voor dit bestuursakkoord gemaakt hebben. Het ambitieniveau hebben we vastgelegd. En we hebben vastgelegd dat we met de schuldquote aan het eind van deze periode onder de 250% blijft. Dat zijn ankers waar wij op varen. Dat betekent iets voor de activiteiten van Delfland. En ik meen dat het mevrouw Dijkshoorn was, die had het over de strategische investeringsagenda. De strategische investeringsagenda die heeft als doel gehad om aan te geven van, kunnen wij al die dingen die Delfland in de toekomst moet doen, kunnen wij die doen binnen het huidige bestek van die drie knoppen die ik net noemde. Kunnen we dat doen op basis van de huidige tarieven? Kunnen we dat doen op basis van de veronderstelde schuldpositie over vier jaar? En is dat het ambitieniveau? Nou als je kijkt naar die investeringsagenda dan is dat zo. Dus die zekerheid hebben we ook. Dat is dus een anker waarbinnen we de begroting en de meerjarenraming voor 2021 vast kunnen gaan leggen. Dan even met betrekking tot scenario's. Ja, scenario dat lijkt erop alsof dat je met een aantal keuzes als bestuur op pad gestuurd wordt en dan pak je die keuze eruit die op enig moment het beste past. Ik zou liever hebben dat de begroting gewoon een taakstellend karakter heeft, die het altijd heeft gehad. Met andere woorden, wij spreken op basis van de dingen die ik net noemde en de meest bekende gegevens die ik we in november voor handen hebben, maken we afspraken over 2021 en op het moment dat gaandeweg blijkt dat het om een of andere reden op verkeerde aannames is gebaseerd, dat ontwikkelingen anders zijn als dat we veronderstelden op het moment dat we de begroting vaststelden, dan komen we met een begrotingswijziging. Ik denk dat dat de manier is waarop je daarmee om zou moeten gaan. Ik loop nog even de opmerkingen langs die gemaakt zijn. Scenario's ja, aan de voorkant. Dus in ontwikkeling naar de begroting toe maken we natuurlijk wel gebruik van scenario's, maar uiteindelijk komt er één begroting op tafel te liggen. En vaste begroting. De heer Janssen die had het er onder andere over dat de gevolgen

van de coronapandemie, die zijn niet alleen negatief. Nou dat ben ik direct met hem eens. Er zijn voldoende voordelen te noemen. Kijk alleen maar naar de Burap die we net behandeld hebben. Er zaten zelfs financiële voordelen in zekere zin aan. De kamernota geeft de prioriteiten aan waarin het dagelijks bestuur u straks een begrotingsvoorstel voor wil gaan leggen. Ik denk ook dat dat het belangrijkste element is uit deze kaderbrief. Op welke manier gaan we de zaak straks aanvliesen en opstellen? Er worden een aantal prioriteiten gegeven. In totaal staan er vijf stuks. Ik wil ze nog wel even met u nalopen. Als eerste garanderen we de vitale processen van Delfland. Dat moet duidelijk zijn. Dat is het belangrijkste wat er is. De vitale processen en de veiligheid van de medewerkers. Dan komen de wettelijke taken aan de orde. De dingen die we moeten doen, die krijgen voorrang boven bestuurlijke wensen. En de bestuurlijke wensen die zijn genoemd in het bestuursakkoord. Ik heb ze net alle drie genoemd. Dat zijn de belangrijkste die ik zo heel snel op zou kunnen noemen. En pas daarna richten we ons naar buiten toe op samenwerkingspartners en uiteindelijk, we zullen zoveel mogelijk meebewegen met die samenwerkingspartners en uiteindelijk hechten we eraan om daar waar mogelijk de regionale economie te stimuleren. Ik heb wat opmerkingen gehoord over aanbesteding. Ik meen ook dat het meneer Jansen van het CDA was die zei van, ja er zijn wellicht nog wel voordelen te behalen. Dat onderkennen we ook. Als dagelijks bestuur zien we dat ook. Maar ik breng dan wel graag even onder de aandacht dat we ons eigenlijk wel heel erg in moeten spannen om het normale investeringsniveau te kunnen halen. En dat geldt ook voor de komende jaren. Dus versnellen en extra investeren, dat is een hele ingewikkelde. Ik denk dat we blij moeten zijn als we het normale niveau kunnen halen. Die hebben we gehad. Nou de opmerking van de heer Hofman over stageplaatsen. Die zullen we zeker meenemen. Ik weet dat daar in het verleden aandacht voor geweest is en dat het nu ook weer aan de orde kan komen. Ik weet niet of dat specifiek in de begroting voor '21 opgenomen moet worden, maar het is wel iets wat de aandacht van het dagelijks bestuur heeft. Ik denk meneer de voorzitter, dat ik zo de meeste opmerkingen wel langsgelopen ben. Ja, ik had nog even opgeschreven, de opmerking van de heer Heijboer, als iedereen lijdt dan moeten wij ook lijden. Ja, dat zal ongetwijfeld wel zo zijn. Daar is wat mij betreft ook geen ontkomen aan, want ook een overheid als Delfland, die ademt natuurlijk in zekere mate mee met de economische ontwikkeling in dit land en in dit gebied. Tot zover meneer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel de heer Ouwendijk voor uw beantwoording. Ik zie al een paar handjes. Ik begin bij de heer Van Valkenburg.

De heer Van Valkenburg: Dank u wel voorzitter. Bedankt voor de beantwoording. Wat ik denk ik wel bevestig, is ik denk dat die scenario's, uiteindelijk komt er één begroting. Ik denk dat daar iedereen het over eens is. Maar die scenario's kunnen enorm helpen om de aannames die je in zo'n begroting doet om die te verduidelijken en inzichtelijk te maken juist ook voor ons als algemeen bestuur. Dat is volgens mij de reden om met scenario's te denken. Het andere waar ik op winkelcentrum reageren, is op het ja, de buikriem aanhalen. En iedereen heeft het idee, iedereen heeft minder te besteden en dan zou je kunnen zeggen, nou dam moeten wij niet die nullijn aanhouden, maar dan zouden we de tarieven misschien wel moeten verlagen. En ik ben benieuwd hoe de Hoogheemraad daar tegenaan kijkt.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik door naar de heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel voorzitter. Dank u wel ook voor het beantwoorden van de vragen. Misschien toch even ja, het woord scenario kan je natuurlijk op verschillende manieren interpreteren. Het is geenszins mijn bedoeling om vier scenario's uit te werken met vier begrotingen. Dat zou natuurlijk onzinnig zijn. Ik denk een begroting die stel je vast op basis van datgene wat je redelijk kunt voorzien. Dus dat even als uitgangspunt. Maar daar kun je natuurlijk wel bepaalde aannames in doen die te maken hebben met de omstandigheden waarin we verkeren. Maar daarnaast en dat is misschien dan toch iets wat ik u wil meegeven, is

om dus naast die begroting toch een aantal zaken, als is het maar kwalitatief, te benoemen die waar men in ieder geval ook in het jaar een soort houvast aan hebben, dat als de zaken zich toch anders ontwikkelen, dat we dan weten in welke richting we gaan. En dan noem ik dus niet alleen maar het uitblijven van belastinginkomsten, maar ook een aantal immateriële zaken, die ertoe leiden dat we de gestelde doelen niet zullen halen. En dan kun je natuurlijk zeggen, ja dat stellen we wel bij op het moment dat het zich voordoet, maar het is natuurlijk voor een bestuur zoals wij wel prettig om daar aan de voorkant al een soort inzage in te hebben. En ik denk dat dat helemaal niet zo ingewikkeld is om daar een aantal punten in te noemen. Ik bedoel, een aantal dingen worden al genoemd. De omgevingspartners, contacten zijn lastig daarmee. Ja, dan kunnen wij denk ik als Waterschap zo aanwijzen over welke onderwerpen we het hebben. Dus als dat blijft continueren, dan gaan we daar gewoon last van krijgen. Nou heel concreet kun je daar iets over zeggen. Dus zonder dat dan in de begroting te vertalen dat we wel van tevoren een inzicht hebben waar het mogelijk tegen kan gaan zitten. Dat is eigenlijk mijn bedoeling en voor de rest ben ik het geheel met u eens.

De voorzitter: Dank u wel meneer Van Kretschmar. Ik ga door naar mevrouw Van Hijckama Vlieg.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Ja, ik kijk ook even op van de reactie van de Hoogheemraad over een scenariobenadering. Ik zou willen aansluiten bij de woorden van de heer Van Kretschmar en van de VVD. Want het gaat er natuurlijk om dat we een hele hoop onzekerheden het hoofd te bieden hebben voor het komende jaar. En het is vaak toch wel zo dat niet alles met alles samenvalt en dat je dus keuzes moet maken, prioriteiten moet stellen. En die onzekerheden zijn er velerlei. Dus het is handig om in aanloop naar de begroting dat lijstje eens te bekijken en om te bezien in hoeverre je daar een beetje kan schuiven, alvorens je zo'n begroting opstelt. En dat betekent dan ook dat op dat moment de afwegingen ons goed kunnen worden uitgelegd. Dus het is meer een aanvliegroute die ik zou willen bepleiten voor de komende begroting, dan nu een intrinsiek scenario, hoofdstuk binnen de begroting.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga door naar mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Ja, hartelijk bedankt voor de beantwoording. Ik ben het ook eens met de collega's, dat we toch moeten weten wat voor scenario's we voor ogen hebben. En dat we inderdaad tot één begroting kunnen komen. En ik denk echt, kijk corona geeft onzekerheid, dat staat buiten kijf. Maar als wij niets doen aan de klimaatverandering of daarop gaan bezuinigen, dan denk ik dat we ook in een soort rampenscenario terechtkomen. Dat zou ik toch willen meegeven, dat daar in ieder geval aandacht voor is. Gelukkig hebben we daar doelen voor staan, die we willen verwezenlijken. En ik denk dat we die nog eens goed tegen het licht moeten houden, want misschien moeten we wel meer doen dan dat we gedacht hadden in deze situatie.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga door naar de heer Heijboer. U heeft het woord.

De heer Heijboer: Dank u wel voorzitter. Ook dank u wel bestuurder voor de beantwoording van de vragen. Ik heb eigenlijk één tegenvraag, heel kort. Waar helpen wij als vergadering u het meest mee, zodat u het beste een begroting kunt opstellen? Dat was hem, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga door naar mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn: Ja, dank u wel. Misschien is het niet helemaal duidelijk overgekomen in mijn eerste termijn, maar sowieso staat voor ons voorop, de wettelijke taken die staat voorop, die zijn ook leidend voor het opstellen van een begroting. Boven bestuurlijke wensen, maar aan het bestuursakkoord wil ik gewoon koppelen dat wij daarvan de tarieven als belangrijkste punt vinden. Dat even naar mevrouw Jonker toe. Maar de wettelijke taken,

dat waar we voor aan de lat staan, dat vind ik belangrijk en die moeten we ook zeker doen. Bij de scenario's, ja misschien is het woord scenario niet helemaal goed omschreven. Als ik ook de heer Van Kretschmar hoor en mevrouw Hijckama Vlieg, hoe ze dat omschrijven, eigenlijk een soort meer risicoanalyse. We hebben natuurlijk altijd in de begroting wel risico's, maar gewoon risico's waar we nu al zicht op hebben of waar we een bandbreedte misschien van kunnen aangeven, of we dat in kaart kunnen brengen voor het komende jaar. En ik zou het graag niet te uitgebreid willen hebben, dat wij allerlei scenario's moeten gaan kiezen, want dan wordt het een lot uit de loterij trekken. En ja, we moeten toch aan de voorkant of tenminste een goede begroting opstellen waar we volgend jaar ook mee uit de voeten kunnen. En niet zo dat het een hele discussie wordt van, ja maar als we een beetje van dit pakken en een beetje van dat pakken.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Dijkshoorn. Dan kom ik bij de heer Hofman. U heeft het woord.

De heer Hofman: Dank u wel voorzitter. Ook onze fractie omarmt de wijze woorden die gesproken zijn. Ik wil wel nog antwoord van 50Plus partij in herinnering brengen. Dat er ook een zeker nuchterheid aan de dag gelegd moet worden. En ik wilde adviseren om deze zaken die we nu bespreken, ook met de Delta-commissaris te verkennen. Ook het landelijk beeld. Want Nederland is natuurlijk niet allemaal in eilandjes. Dat we daar ook een traject op zetten waar de vrees ook wordt weggenomen voor een aantal, wat betreft zeespiegelstijging en klimaatadaptatie. Want er ligt een Rijksprogramma en binnen dat programma moeten we gewoon doorgaan. We moeten gewoon investeren. En de buikriem aantrekken, dat is meestal dat je in een negatieve spiraal dreigt te geraken. Dat we ook het investeringsniveau zo goed mogelijk op het huidige peil moeten houden als dat kan. Maar wel samen optrekken met ook het landelijk programma en misschien in gesprek ook met de partner Waterschappen, welke lijn die aanhouden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie geen handjes meer. Ik denk dat deze tweede ronde in ieder geval verduidelijkt is dat alle leden graag één begroting willen zien, maar er wel prijs op stellen dat er duidelijkheid is over de spreiding van aannames, hoe we tot de aannames gekomen zijn. En dat er, ik proef ook behoefte om inzicht te hebben in de risico's die we lopen. De heer Ouwendijk, ik geef u graag het woord om daarop te reageren. En ook de vragen die nog gesteld zijn, specifieke vragen, te beantwoorden.

De heer Ouwendijk: Dank u wel. Ja, laat ik vooropstellen dat wat dit college betreft de begroting natuurlijk vooral sober en doelmatig zou moeten zijn. En binnen dat kader, broekriem aanhalen en dat soort zaken, dat zijn voor mij in ieder geval vanzelfsprekendheden. Zo moet dat als je in overheidsdienst opereert. Dus daar is wat mij betreft ook geen discussie over. Waar ik nog wel even, meneer de voorzitter, aandacht voor wil vragen, is een opmerking over scenario's. Uiteindelijk is het streven om één begroting neer te leggen, maar ik kan mij heel goed voorstellen dat met name op die zaken waarvan we echt onzekerheden kennen, dat we daar dan ook een soort van gevoeligheidsanalyse tegenaan leggen en gewoon laten zien van nou, bij dit onderwerp of in deze cases, zouden we nog eens goed moeten nadenken over wat daar dan precies de gevolgen van zijn. Maar dat we dat op dat moment bij de begroting ook in voldoende mate inzichtelijk maken. Want het is natuurlijk ook nog een keer zo dat je kunt niet onbeperkt scenario's uitwerken en begrotingen voor blijven leggen. Het begrotingsproces bij Delfland, daar zijn veel mensen bij betrokken. Dat is een trein die rijdt. En die trein die kan niet achteruit. Dus het is heel goed om daar even rekening mee te houden. En dat is ook de manier waarop wij aan deze begroting zullen gaan werken. Dus ja, wij denken wel in scenario's, maar we zullen één begroting uitwerken en daar waar het toevoegt aan de beoordeling van die begroting, zullen gevoeligheidsanalyses toe gaan voegen. Ik denk dat dat iets is waarmee in ieder geval de gestelde vragen beantwoord kunnen worden. Want mevrouw Dijkshoorn die had het zojuist even over bepaalde bandbreedtes waar je dan tussen valt. Nou dat kun je ook met een gevoeligheidsanalyse inzichtelijk maken. Ja en meneer Heijboer, meneer de voorzitter, die vraag van, en waar is

het dagelijks bestuur dan mee geholpen? Nou het dagelijks bestuur is natuurlijk vooral geholpen met het hebben van één rechte lijn, zoals hij die ook uiteengezet heeft in de kaderbrief. En als wij op die manier met die prioritering en die volgorde die we daarin aangeven, een begroting kunnen schrijven, kunnen we ruim op tijd een goede begroting met daarin ja, al die effecten die net genoemd zijn, kunnen we daar dan goed in benoemen. En dan krijgen we een document waarmee we volledig uit de voeten kunnen. De heer Van Kretschmar die had het in die zin ook nog over het benoemen van kwalitatieve zaken, daar vind ik eigenlijk hetzelfde voor gelden, ook dat kun je met een gevoeligheidsanalyse goed begeleiden. Ik denk meneer de voorzitter dat ik wel vast kan stellen dat, althans zo komt het op mij over, dat die zaken die in de kaderbrief genoemd zijn ten aanzien van het opstellen van de begroting, dat die door de commissie gesteund worden, maar dat hoor ik graag van u zo dadelijk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. We zijn eigenlijk aan het einde van de tweede termijn. Strikt genomen is het besluit wat voor ligt dat we kennismaken van de kaderbrief, maar we hebben natuurlijk het afgelopen uur veel meer gedaan dan dat. U heeft ook duidelijk aangegeven van wat u van het college verwacht bij de verder voorbereiding van de begroting. En de heer Ouwendijk heeft dat nou net samengevat. Dat zal ik voor de duidelijkheid nog één keer doen. Er komt één begroting, gelet waar er aannames zijn, waar onzekerheden bijzitten, zullen we aangeven welke bandbreedte daarbij hoort. En als er grote effecten zijn, zal er een, zoals de heer Ouwendijk dat verwoordde, zal ook duidelijk zijn wat de gevoeligheidsanalyse is. En ik denk dat met die richtlijnen het college voldoende geëquipeerd is om met de organisatie het verdere begrotingsproces in te gaan. Misschien mag ik u nog vragen de heer Ouwendijk, om nog toe te lichten wat, hoe u de interactie tussen ziet met het bestuur tussen nu en de commissievergaderingen in november, wanneer de begroting ter sprake komt?

De heer Ouwendijk: Ja, dat wil ik wel doen. Wij hebben, zoals een aantal van u nog heel goed kunnen herinneren, vorig jaar de begroting ingestoken door middel van een informatieve VV, waarin we nog een aan tafel zijn gaan zitten en een aantal directe zaken opgehaald hebben die we laten in de begroting hebben kunnen verwerken. En dat is in ieder geval het pad dat ik ook voor deze keer weer af zou willen handelen. Dat is dat als eerste stap en dan komt er een begroting voor te liggen op basis van deze kaderbrief. Rekening houdend met al die zaken die hier net genoemd zijn en die door de voorzitter ook nog een keer samengevat zijn. En dan denk ik dat we met een document komen wat a. zeer actueel is, wat rekening houdt met alles wat we nu weten, ook met betrekking tot de coronapandemie. Over de afloop dat weten we natuurlijk niet, maar daar waar die onzekerheden zitten, zullen we die nog eens extra duidelijk zichtbaar maken. En dan is mijn indruk dat ze met een document op de proppen komen, wat door de hele verenigde vergadering gedragen kan worden.

De voorzitter: Dank u wel. En dan zou ik dus concluderen dat wat betreft de kaderbrief het proces hier stopt. Want we proberen natuurlijk altijd te voorkomen dat een discussie die in de commissie gevoerd is, dat die nog een keer in essentie herhaald wordt in de VV. En ik krijg het idee dat alles wat in dit stadium over de kaderbrief gezegd kan worden, gezegd is. Dus ik wilde dat toch even bij u checken, dat u daarmee akkoord bent. Ik zie verder geen handjes. Ja, zie ik toch iemand? Ja, de heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, ik ben het in die zin wel met u eens, want we hebben het natuurlijk over een document daar hebben we kennis van genomen. Aan de andere kant hebben we natuurlijk wel en ik ben niet de enige, daar het nodige aan toegevoegd. En dat is ook eigenlijk zowel door de heer Ouwendijk als uzelf, is dat toegezegd. Dus het lijkt me toch handig om op een of andere manier dit toch even ergens vast te houden. Want het zou natuurlijk vervelend zijn als we zo meteen bij de begroting dan daarop terugkomen van, ja waar zien we nou dat die gevoeligheden zijn aangegeven? Ja, ik noem maar wat, maar het is misschien een beetje formeel, maar we hebben natuurlijk wel wat aan de kaderbrief aan suggesties meegegeven. Hoe gaan we daarmee om?

De voorzitter: Dank u wel. Kijk een ding is duidelijk, de toezegging die in commissieverband gedaan wordt, worden als zodanig vastgelegd en ja, daar kunt u vanuit gaan dat het college die toezeggingen ter harte neemt en gaat uitvoeren. Dus ik weet niet wat dat betreft wat het aan waarde toevoegt om de toezegging in de VV nog een keer te herhalen. Ik denk, de portefeuillehouder heeft heel duidelijk teruggekoppeld hoe hij de richtlijn heeft opgevat. Ik heb het zelf als voorzitter ook nog een keer gedaan, Dus volgens mij is het allemaal heel duidelijk. Meneer Ouwendijk wilt u nog iets toevoegen?

De heer Ouwendijk: Nou ja, u heeft het op de juiste manier verwoord. Al hetgeen wij hier hebben toegezegd met betrekking tot de kaderbrief, kunt u in combinatie met de kaderbrief verwerkt terugzien straks in de begroting. En dat zijn gewoon harde toezeggingen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij, dan stopt de kaderbrief hier en wij gaan aan het werk. En dan is daarmee agendapunt 3.B. 1b afgehandeld.

4 Ingekomen stukken.

De voorzitter: De ingekomen stukken, daar hadden we van gezegd dat die niet besproken hoefden te worden. Dus dan kom ik nu bij agendapunt 5. De Rondvraag.

5 Rondvraag en sluiting.

De voorzitter: Is er een, even kijken. De heer Hofman, ik geef u het woord voor de rondvraag.

De heer Hofman: Dank u wel voorzitter. Ik had het al aangekondigd. Het is zo dat wij kennis hebben genomen van de berichten rond het bijengif en de vervuiling. Ja, dat was voor onze fractie wel een '...' hoera om het zo zeggen, want dat geeft een domper op het hele gunstige traject van inzet met de tuinbouw. Tot een collectieve zuivering en ook inzet voor de emissie loze kas en ik hoop wel, gezien de interviews en de aandacht in het NOS-journaal, dat wij zeer adequaat, zo snel mogelijk het lek boven krijgen hoe dit nu veroorzaakt is geworden. Ik vind het nogal heel wat dat negen meetpunten nog de betreffende stof is gemeten. Ja en ik wil toch het college vragen om enige druk erop te zetten dat de pijnpunten zo snel mogelijk de wereld uit zijn. En dat daar ook tijdig met de buitenwereld en de tuinbouw wordt gecommuniceerd, want het verhaal, met alle begrip, van onze Hoogheemraad bleef nog een beetje vaag. En ik denk dat wij dus gewoon streng en adequaat hiermee moeten omgaan. Dat wilde ik wel even kwijt.

De voorzitter: De heer Belt, wilt u nog kort een reactie geven?

De heer Belt: Ja, dat zal ik zeker doen. U mag ervan uitgaan en dat heb ik gisteren ook in het Omroep West-bericht gezegd. Dat hebben we ook gezegd in de beantwoording van de schriftelijke vragen naar aanleiding van de vragen van de ABP. Dat dit onderwerp, dus het voorkomen van Imidacloprid in het oppervlaktewater, ons zorgen zogen baart. Deze stof komen we al een aantal jaren natuurlijk tegen. Wat wij zien, is dat er echt sprake is van een afname. Maar ik ben het met velen van u eens, het feit dat het nog steeds voorkomt, is niet de bedoeling, maar wij zien dus een afname zowel in het aantal punten als in de concentratie. En op basis daarvan zeggen wij van, de samenwerking die wij met de glastuinbouw hebben in het gebiedsgericht meten, die zetten wij met een hoge intensiteit door. En daarnaast blijven wij natuurlijk ook handhaven en als wij tot een bron komen, schrijven we gewoon ook de boetes uit.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie nog een handje van mevrouw Jonker. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Ja, dank u wel meneer de voorzitter. Ik zou graag nog even aandacht willen vragen voor een onlangs in de Volkskrant verschenen artikel over de bodem van heel Nederland, die steeds sneller verzakt. EN dat dat ook in grotere gebieden is dan voorheen gedacht. Door de droge zomers, de derde op een rij. En dat dat ook voor het gebied van Delfland geldt, want het plaatje liet ook zien dat het gebied rond Delfland helemaal rood was. Dus ik denk dat wij, nou ja, dat er in de toekomst hier wel enige aandacht voor zou moeten zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Is er nog behoefte van mevrouw Koop om hierop te reageren?

Mevrouw Koop: Voorzitter ik dank u wel. We zullen daar zeker aandacht voor hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie geen handjes meer. Is er nog een nabrander, een laatste vraag voor de rondvraag? Zo niet, dan wil ik alle aanwezigen ontzettend bedanken voor de aanwezigheid en voor alle input. En dan sluit ik de vergadering. Tot snel ziens bij dan de Verenigde Vergadering over twee weken.